

TRANSCRIPT VAN DE RAADSVERGADERING VAN GEMEENTE LAREN
d.d. 5 november 2021

1. Opening en vaststelling agenda

De voorzitter: Dames en heren goedemorgen. Het is half tien we gaan beginnen. Kunnen de leden van de raad hun plek innemen? Ik zie vooral leden van het college die nog rondzwerven. Eentje eigenlijk maar. Heel goed mijnheer Stam, gaat u lekker zitten. De heer Sakkers van de fractie van Liberaal Laren is iets te verlaat heb ik begrepen. Verder zijn wij volledig aanwezig. Na de vergadering is er een lunch voor alle raadsleden, het college en iedereen vanuit de staf die aanwezig is, ook welkom overigens. Alle medewerkers vanuit de BEL, die ons vandaag komen adviseren en ondersteunen. Het voelt goed dat we ook fysiek wat publiek hebben natuurlijk. Het hele dorp luistert thuis mee vandaag, omdat wij natuurlijk buitengewoon het hoogtepunt van het jaar: het vaststellen van de gemeentebegroting. De orde vandaag is als volgt: wij hebben eerst de algemene politieke beschouwingen van alle fracties. Daarvoor hanteer ik ongeveer een maximaal spreektijd van tien minuten. Daarna gaan we u vriendelijk verzoeken om af te ronden. De ervaring leert dat alle fracties daarbinnen blijven over het algemeen, toch mijnheer Wegter? Ja, ik zie u enthousiast knikken. Dan hebben wij een korte schorsing waarin het college de reactie op de algemene beschouwingen kan voorbereiden. Kunt u die ook meteen benutten als pauze. En daarna hebben wij een tweede termijn. En indien dat nodig is hebben we ook nog vandaag een derde termijn beschikbaar. Er is al een amendement ingediend van de fractie van D66 voor de begroting. En ook van de fractie van Liberaal Laren over het aanpassen van het bedrag voor de beoordeling van kapaanvragen. En het amendement van D66 gaat over de waardeontwikkeling van woningen. En ongetwijfeld zijn er nog wel fracties die iets in de tas hebben zitten want we zijn vandaag allemaal fris en fruitig we zitten er klaar voor, dat kunnen we aan. We zijn allemaal een heerlijk herfstweer hier naartoe gekomen. Maar voordat we aan de begrotingsbehandeling toekomen, ga ik u eerst vragen of u kunt instemmen met de agenda in deze vorm. Dat is het geval.

2.1 Nota Kunst en Cultuur

De voorzitter: Dan hebben we nog een hamerstuk, daar hebben we al uitgebreid over gesproken in twee commissievergaderingen: dat is de nota kunst en cultuur, inclusief de door u voorgestelde wijzigingen kan die als zodanig worden vastgesteld. Wenst u daar stemming over? Dat wenst niemand. Dan stellen we die als zodanig vast.

2.2. Programmabegroting 2022 Gemeente Laren

De voorzitter: Dan komen we bij de behandeling van de programmabegroting, is de sprekersvolgorde als volgt: eerst de fractie van Groen Laren, dan de fractie van de VVD, dan Larens Behoud, daarna D66, vervolgens Liberaal Laren en we sluiten met het CDA. Het woord is aan de heer Bart Vos, de fractievoorzitter van Groen Laren. Mijnheer Vos, gaat uw gang.

De heer Vos: Ja dank u wel, voorzitter. Ik ga zeker binnen de 10 minuten blijven, dat kan ik u beloven. Omdat ik vorig jaar als laatste mocht afsluiten mag ik dit jaar als eerste beginnen, en dat vind ik al een voorrecht om helemaal af te mogen trappen, zeker omdat het een heel traditioneel gehalte heeft deze bijeenkomst, en van tradities moet je het hebben. Terwijl wij hier praten wordt er in Glasgow druk gepraat over de rampspoed die ons te wachten staat als we niets doen. Ik ben enorm dol op het strand, maar Laren aan zee lonkt, als ik het zo mag zeggen. Ik luister ernaar en ik vind sommige dingen heel wonderlijk. Ik vind bijvoorbeeld het besluit van

wereldleiders dat men voor 2030 een einde wil gaan maken aan de ontbossing, heel erg opmerkelijk. Ik zou denken nou weet je wat, als je niet wilt ontbossen stop maar meteen met kappen. Misschien ben ik een beetje naïef. Dat uitstelgedrag heb ik hier afgelopen jaar ook aan deze tafel gezien en daarom begin ik er ook over. Een meerderheid vindt het volstrekt begrijpelijk dat ons voorlopige, op advies van ons college, een afwachtende houding aannemen. Dat terwijl de gevolgen van het handelen wat wij doen gewoon aantoonbare schade aan het milieu hebben toegebracht. En misschien kan onze juist benoemde milieuburgemeester iets gaan betekenen hierin. In alle documenten die door specialisten, bureaus, experts en andere kennissen over Laren worden geschreven in aanloop naar een belangrijke beslissing, is vast een terugkerend onderwerp de benoemde geschiedenis van Laren als schilders- en kunstenaarsdorp. Die geschiedenis wordt beschreven en geroemd. Maar heel langzamerhand is het ook echt geschiedenis en voltooid verleden tijd aan het worden.

De voorzitter: Mijnheer Vos, ik krijg het verzoek of u iets duidelijker in de microfoon kunt spreken.

De heer Vos: Dat ga ik met alle plezier doen, dank u wel voor de aanwijzing. Laren is al lang niet meer pittoresk en schilderachtig kunstenaarsdorp waar Mauve en Neuhuys en al die andere zich graag vestigden. We moeten aanstaande rapportenschrijvers maar vast op voorhand melden dat die inleiding eruit kan, want genoemde schilders zouden zich in 2021 niet meer Laren op willen houden. Ten eerste, omdat ze niet van die mooie glimmende automobielen hebben, maar er ook niet van houden. Laren is een heel ander dorp geworden. Het verkeer bepaalt in hoge mate de inrichting en de sfeer van ons dorp, en de vraag is of we dat echt willen en of het ook misschien anders zou kunnen. De auto te gast, de dorpsroute naar Blaricum en Eemnes vernauwd en volop de ruimte en veiligheid voor voetgangers en fietsers. Misschien wel een parkeergarage onder de plek waar nu nog de hertjes opgesloten worden. En als we het dan toch over de inrichting van het dorp hebben, het heeft de afgelopen zomers in Laren niet zo heel hard geregend, maar in andere delen van ons land des te harder. We hebben het klimaat aantoonbaar veranderd en we hebben dus gewoon mazzel gehad. Maar het kan natuurlijk maar weer zo mis zijn. In het voorjaar hebben we de opvang van het regenwater op de Brink in het kader van Laren Regenklaar van tafel geveegd. Maar daarmee is het gevaar niet geweken en het probleem ook niet opgelost. Het zou goed zijn als we in de komende maanden opnieuw de wateropvang op de agenda zouden zetten en hier bij de Laarders zouden willen betrekken. Het realiseren van de door de wethouder zo vurig gewenste padelbanen gaat plaatsvinden. En al twee dagen na de raadsvergadering kreeg ik een wervend foldertje in de bus om snel lid te worden. Ze hebben er echt geen gras over laten groeien en mogelijk kunnen mijnheer Loeff en ik in april ons eerste balletje slaan. Even terzijde, het zal de sport-minnende partijen uit het Larens journaal heel veel verdriet doen maar een behoorlijke teruggang in de subsidiëring van het sportbeleid staat wel aangekondigd. Het is maar goed dat er dit jaar veel subsidies verleend is, want het gaat de komende jaren behoorlijk naar beneden. Geen geld meer voor vervanging, verduurzaming en dergelijken. En ik raad sportverenigingen dan ook van harte aan om heel erg zuinig op hun spulletjes te zijn. Maar we hadden het over de padelbanen, dus even terug. De mogelijkheid om op de Eemnesserweg sociale woningbouw te realiseren is daarmee van de baan. Dat is niet zo best, want we hebben een schreeuwend tekort aan betaalbare woonruimten. En dat niet alleen voor starters en jongeren maar ook voor oudere bewoners in ons dorp die nu ongeveer gevangen zitten in hun eigen te dure te grote huis, dat ze niet kunnen inruilen voor een kleinere woning bij gebrek aan betaalbare alternatieven. Suggestie: misschien kunnen nog op de Lichtweide twee hofjes realiseren, in plaats van een hofje, en niet twee grote villa's. Misschien nog een heel andere plek aan de Eemnesserweg, maar daarover straks iets meer. Het vertrekpunt van vanochtend is het beleid en met name het financiële beleid en daar kunnen we eigenlijk wel heel kort over zijn: het zag er niet zo florissant uit en de enige manier waarop de begroting tot voor kort nog een beetje gered kon worden was het te gelde maken van de tafelzilver. De verhoogde Rijksbijdrage kwam net op tijd, mogelijk hadden we anders een heel

andere bespreking gehad. Veel van de uitgaven zitten vast in posten waar niet zo veel speling in zit: veiligheid, bestuurskosten, brandweer, afval en natuurlijk niet te vergeten het sociaal domein. De weinige speling valt te vinden in de drie grote luxe posten: het zwembad, het Singer en het Hart van Laren. Ik lees vanochtend dat we nog net niet failliet zijn maar dat een stevige OZB stijging niet onvermijdelijk is. Al moet je dat volgens de wethouder niet willen, omdat de kosten zo laag mogelijk moeten blijven. Want anders moet je voorzieningen sluiten en een dicht Brinkhuis en een gesloten zwembad zijn volgens hen niet wenselijk. Opmerkelijk genoeg, noemt hij nadrukkelijk het Singer niet. Een heel eenvoudig rekensommetje leert dat het zwembad per gemiddelde Laarder vijftien euro vijftig kost en het Singer ongeveer dertig euro per gemiddelde Laarder. Misschien moeten we op de termijn wel kiezen wat we in de lucht willen houden. In de eerdere bijeenkomst heb ik de wethouder gevraagd om een Jip en Janneke versie van de begroting te presenteren, en dat is gedeeltelijk gelukt en ik bedank de verantwoordelijk wethouder daar natuurlijk zeer hartelijk voor maar ik had eigenlijk gehoopt op een nog iets meer Jip en Janneke'ger verhaal. Want veel dingen die nu te lezen zijn in het Larens journaal zijn nog steeds van een behoorlijk hoog abstractieniveau. In een kleine selectie van dit gezelschap heeft de wethouder en de controller van ons dorp ons bij mogen praten over de begroting en daar zinnige dingen over kunnen melden. Maar het is natuurlijk een heel bijzondere situatie dat een heel bescheiden clubje mensen nu echt op de hoogte is van de Larense financiën. Eigenlijk zou natuurlijk iedereen op de hoogte moeten zijn van de financiële wel en wee van onze gemeente. Want dat dragen we immers allemaal aan bij en daar mogen we ook allemaal van profiteren. Als je kijkt naar de begroting dan betaalt de gemiddelde Laarder, ongeacht leeftijd, gemiddeld ongeveer achthonderd euro aan de gemeente voor allerlei zaken die wij belangrijk vinden. En volledigheidshalve, ik moet er ook nog bij vertellen dat iedere gemiddelde Laarder daar nog via allerlei landelijke regelingen daar nog eens veertienhonderd euro aan bijdraagt via loon-inkomstenbelasting, BTW en allerlei andere zaken. Je zou dus mogen verwachten dat de gemiddelde Laarder, die dus meer dan tweeëntwintighonderd bijdraagt aan het wel en wee van de gemeente, daar ook een belangstelling voor zou hebben. Maar dat is jammer genoeg niet zo. Is dat vreemd, of past dat misschien een beetje in het beeld? Nu zijn de financiën natuurlijk ook niet erg sexy maar het is wel erg jammer dat de lokale democratie niet zo erg leeft bij de Laarders. Gekscherend noem ik de gemeenteraad wel eens de ruzie rond de dorpspomp. Maar het is natuurlijk wel onze dorpspomp en je zou mogen verwachten dat iedereen zich daar wel een beetje mee zou willen bemoeien. Burgerparticipatie schijnt dat te heten en ik denk dat we daar de komende raadsperiode serieus werk van moeten gaan maken. De raad dichterbij brengen. Dat kan natuurlijk in alle communicatie maar het kan ook letterlijk. In de discussie rond de huisvesting van de raad en het college wil ik nog een extra variant inbrengen in de mogelijkheden. De raad en het college naar het centrum aan de aanstaande liefelijke Brink in het bruisende Brinkhuis, volop levendige discussies en het Raadhuis niet verkopen maar voor de huurders een goeie plek vinden op een andere plekken binnen het Hart van Laren en het Raadhuis voor bewoning geschikt maken. Veel ruimte voor woningbouw hebben we niet, en het geschikt maken van de vierkante gemeentegrond meters voor bebouwing zou een serieuze optie moeten zijn. Ik sluit af en mijn verhaal en mening heb ik moeten vertalen naar de volgende vragen. Mijn eerste vraag: hoe staat het college ten opzichte van het weer vlot trekken van het regenwater problematiek op en rond het centrum? Is er genegen om oproep van de raad om de discussie weer te heropenen, te faciliteren? Is de wethouder bereid om in overleg met de raad de verkaveling van de Lichtweide te herzien, zodat er meer ruimte komt voor betaalbare bewoning? Waarom noemt de wethouder vanochtend het Singer niet als oplossing voor het financiële probleem? Is het college bereid om ook het geschikt maken van het gemeentehuis meters voor woonruimte te onderzoeken? En ten slotte een laatste vraag, en die is niet zozeer aan het college maar aan u allemaal: lopen jullie morgen mee in de klimaatmars in Amsterdam?

De voorzitter: Dank mijnheer Vos. Het antwoord op uw laatste vraag kan in de tweede termijn geschieden vanuit de raad natuurlijk. Dank aan uw inbreng, die wordt overigens rondgedeeld nadat iedereen zijn

algemene politieke beschouwing heeft afgerond, deelt mevrouw Kroon-Stam op papier de inbreng uit. Dan is nu het woord aan de heer De Bondt, de fractievoorzitter van de VVD.

De heer De Bondt: Dank u wel mijnheer de voorzitter. Het vierde jaar van een regeerperiode wordt gewoonlijk het oogstjaar genoemd. De plannen die zijn gesmeed en het beleid dat is voorgenomen komen dan, voor zover dat niet al eerder is gebeurd, tot stand. Vaak met een scheef oog naar de komende verkiezingen. In Laren is dat niet anders. De Rabobank, de Lichtweide, de omgevingsplannen komen nog aan de orde. Maar veel belangrijker plannen zijn vastgesteld en komen tot uitvoering. Ik zal geen opsomming geven van bouw- en bestemmingsplannen, de vormgeving van het sociale domein, de cultuurnota, de revitalisatie van het centrum of het bomenskapbeleid. Geconstateerd mag worden dat het college samen met de raad veel, heel veel, tot stand heeft gebracht. Maar er zijn ook onvervulde wensen: venstertijden voor het vrachtvervoer, een opvang bassin op de Brink. Ik heb wel begrepen overigens dat we daar zeer binnenkort een uitstekend plan voor krijgen. Een regionaal distributiecentrum, veilige trottoirs voor gehandicapten, meer parkeerplaatsen, de realisatie van een bescheiden hotel en misschien ook wel een heldere invulling van het begrip passend bij het dorpse karakter. Waar het gemeentebestuur uitstekend in geslaagd is, is het behoud van de zelfstandigheid. De pogingen van de provincie om Laren, Blaricum en Huizen gedwongen samen te voegen werden verhinderd. Niet alleen door een motie om de provinciegrens te wijzigen, maar vooral ook doordat het college er jaar op jaar in slaagt een in meer jarenperspectief sluitende begroting te presenteren, ook nu weer. Dit jaar zelfs zonder extra belastingverhoging. Het college verdient daarvoor onze waardering. Ik merk ook op voorzitter dat er vanochtend een uitstekend interview met de wethouder in Gooi- en Eemlander is verschenen daarover. Lastig is evenwel dat Den Haag veel minder waardering toont voor een spaarzaam beleid dan het verdient. Bij de ophanden zijnde herijking van het gemeentefonds dreigt men de zogenaamde belastingreserve te vertalen in een verlaging van de jaarlijkse uitkering. Een schandelijke redenering. Wat Laren betreft zijn er gelukkig enkele meevallers geweest, zoals de verkoop van de Ambtswoning en de bouwplannen op gemeentegrond die zorgden voor wat extra financiële lucht. Uiterst zorgelijk is echter wel dat de kosten voor het sociale domein inmiddels meer dan een derde van de begroting in beslag nemen. Zorgelijk is ook dat in Nederland ruim tien procent van de jongeren aangewezen zijn op extra specialistische ondersteuning. Laren is een kleine gemeente met een hoog voorziening niveau en zeker voor zo'n klein dorp fantastische sport en maatschappelijke voorzieningen. Ongelofelijk veel goede en onvermoeibare vrijwilligers zetten zich daarvoor in. De gemeentelijke steun in geld en beleid is daarvoor onmisbaar. De vrees dat de gemeente misschien een stapje terug zal doen lijkt onwaarschijnlijk. Immers, twee derde van de raad bestaat uit koele lokaal. Slechts een derde van de raadsleden heeft banden met een politieke partij. Onvermijdelijk is daarmee dat opportunistisme een belangrijke leidraad in de bestuurlijke beslissingen. De grote tegenstellingen zien we voornamelijk in de bereidheid tot veranderingen. Ook als veranderingen verbeteringen zijn. Zo af en toe lopen de emoties hoog op en heeft zelfs onze uitstekende voorzitter het zwaar onder de orde te handhaven. Laren mag zich gelukkig prijzen met het feit dat het een burgemeester heeft die dat op uitstekende wijze kan. Soms ontgaat het de raadsleden dat het college een eigen verantwoordelijkheid heeft en dat hun bestuurlijke taken meer omvat dan het simpel uitvoering geven aan raadswensen en besluiten. Zelfkritiek zou tot de deugden moeten behoren. Tel uw zegeningen, ik hoor het Maij-Weggen nog zeggen. De politieke mores lijken echter verschoven te zijn naar het uitvergroten van kleine missers in plaats van waardering voor inzet en goede resultaten. De verandering van het klimaat staat deze dagen extra in de belangstelling door de top in Glasgow. Helaas bestaat er geen glashelder nationaal beleid. Hoopgevend voor nu is vooral het Europese beleid. De Europese commissie heeft een pakket met elf concrete voorstellen verstuurd aan de lidstaten. Nationaal moeten die worden vertaald in wetgeving. In dat zogenaamde FF55, Fit For 55-pakket, wordt vooral de nadruk gelegd op uitvoering van beleid, een doorbraak. Mooie, warme teksten genoeg maar concrete aanpak ontbreekt. Maximumsnelheid overdag op de snelweg om ten minste nog wat te kunnen bouwen lost niets op.

Bouwen van kerncentrales, inkrimping van de veestapel en aanpak van de industrie wel. Maar zonder ingrijpende veranderingen en compensatie zal dit nauwelijks kans van slagen hebben. De inzet van Laren zal echter slechts bescheiden kunnen zijn. Veel meer dan zonnepanelen op grote gebouwen, verleden van verlichting en stapsgewijze omschakeling van energiesoort kan de gemeente niet doen. Maar extra inzet kan geen kwaad en zal positief uitstralen naar de inwoners. Overigens mag de regering zich realiseren dat gemeenten die zij minder toekent uit het gemeentefonds ook minder ruimte hebben om te investeren in klimaatmaatregelen. Boven lokale samenwerking en politiek kan zich slechts matig verheugen in Larense belangstelling, met uitzondering van Crailo. Het is goed dat juist voor deze aangelegenheden een nieuwe raadscommissie wordt ingesteld. Regionale samenwerking kon wel eens de redding zijn van Laren's zelfstandigheid. Nu al worden tal van zaken door de BEL, de HBEL of de regio op een wijze en schaal uitgevoerd die Laren zelf onmogelijk alleen zou kunnen oppakken. De kunst is binnen dat kader invloed te hebben op het beleid voor Laren. Opvallend is dat in de programmabegroting de BEL-organisatie op tal van plaatsen extra ruimte krijgt geboden, dat juichen wij toe. Een sterke ambtelijke organisatie met hoog gekwalificeerde medewerkers achten wij een eerste vereiste voor goed bestuur. Dat laat echter onverlet dat wij ons juist op dat punt grote zorgen maken. Slagen wij erin om de vacatures die er volop zijn in te vullen met goede nieuwe mensen? Daar ligt nog een forse uitdaging. Ook bestuurlijk, is de BEL-samenwerking voor verbetering vatbaar. Zo'n distributiecentrum, reguliere buurtbusjes, verkeers- en vervoersplannen, cultuurbeleid en maatschappelijke voorzieningen zouden eigenlijk met meer begrip voor elkaar effectiever kunnen worden afgestemd. De lastigste keuze voor de raad staat nog op de rol. Wat doen we met het Raadhuis en wat in samenhang daarmee met het Brinkhuis? Beide objecten kennen een financieel nadelige exploitatie. Voor beiden zijn bezuinigingen mogelijk en noodzakelijk. De ambitie om het Raadhuis een volledig medische zorgfunctie te geven spreekt ons aan. Ook de huisvesting van het dagelijks bestuur en de griffie van de gemeente kan wat ons betreft in het Brinkhuis plaatsvinden. Wat mijn fractie betreft, kunnen alle vergaderingen van raad, commissie, fractie, steunfracties ook prima in het BEL-kantoor plaatsvinden. Voor mijn fractie is er dus ruimte om na een zorgvuldig proces mogelijkheden voor forse bezuinigingen te creëren. Voorzitter met de presentatie van deze begroting, de laatste van dit college, mag worden geconstateerd dat de coalitie erin geslaagd is gedurende de volle bestuursperiode in goede samenwerking het beleid vorm te geven en uit te voeren. Natuurlijk niet altijd even harmonieus. We hebben onverwachts een wethouder zien vertrekken. Maar het college is erin geslaagd veel goede zaken voor Laren tot stand te brengen, dank daarvoor. Ook aan onze collega partij Laren's Behoud, waarvan ik constateer dat Behoud vooral betrekking heeft op kwaliteit en niet de reactionaire betekenis heeft dat niets mag veranderen. Voor veranderingen die verbeteringen betekent, staan zij net als wij open. Mijnheer de voorzitter ik rond af: veel is bereikt, veel moet nog gebeuren, deze begroting daarvoor de ruimte. Maar veel zal ook in de komende nieuwe raadsperiode moeten worden opgepakt. De financiële ruimte is en blijft zorgelijk. Er zijn nog tal van onvervulde wensen. Het werk is nooit af. Dank u wel.

De voorzitter: Dank mijnheer De Bondt voor de bijdrage voor de algemene politieke beschouwingen namens de VVD. Het woord is aan de heer Loeff, de fractievoorzitter van Laren's Behoud.

De heer Loeff: Dank u. Mijnheer de voorzitter, leden van het college, collegae van de gemeenteraad, mede dorpsbewoners, toehoorders in de zaal en digitale toehoorders. We mogen ons gelukkig prijzen: vorig jaar zaten we in een tweede lockdown. Niet alleen was fysiek vergaderen onmogelijk, maar ook waren instellingen, horecaondernemingen en andere organisaties gesloten. Een situatie die we met elkaar hebben doorstaan omdat er een vaccin ook in aantocht was. Sneller dan gedacht is dat vaccin beschikbaar gekomen en heeft een groot aantal Nederlanders zich laten inenten. Het gevolg was een zomer met meer vrijheden, maar nu verergeren die cijfers weer. Ik zal bij deze beschouwing niet deze wereld en discussie in een dorp aanhalen,

maar feit is wel dat onze dorpsgemeenschap juist is gebouwd op ontmoeting. Ontmoetingen op straat, in winkels, op de markt, in de horeca, bij evenementen, in de kerken en de twee musea die we in ons midden hebben, bij de zang- en muziekverenigingen, in de sportaccommodaties en bij onze speeltuinvereniging. Ook in de verzorgingshuizen is de ontmoeting met elkaar een vitaal onderdeel van de leefbaarheid voor ouderen. En Larens Behoud is en blijft als echte dorpspartij al deze ontmoetingen graag faciliteren en stimuleren, zover dat mogelijk is natuurlijk. Het coronafonds dat ons college heeft ingesteld heeft gewerkt. Dankzij het feit dat we dit konden vullen met een bedrag wat mede afkomstig was uit de verkoop van de ambtswoning, heeft er matching plaats kunnen vinden en inmiddels kunnen er ook weer voornamelijk bedragen worden terugontvangen. Met het fonds is een aantal belangrijke instellingen die ontmoeting, ontspanning en beweging mogelijk maakten, zoals het Brinkhuis, het zwembad en Singer Laren en een aantal ondernemingen en andere organisaties geholpen. Dat vinden wij waardevol en belangrijk en daarmee complementeren we het college. Het coronafonds is echter maar een onderdeel van de begroting in onze gemeente en de cijfermatigheid. Die begroting, en dat is gebruikelijk in de gemeenteraad, die oogt elke keer weer als een puzzel. Dat is ook een feitelijke situatie. Die puzzel is soms lastig te lezen en voor sommigen ook lastig te begrijpen. Wij danken het college dan ook dat we middels de mogelijkheid om vooraf vragen te stellen en een avond met de wethouder financiën en de verantwoordelijke ambtenaren helder inzicht hebben kunnen krijgen op die onderdelen waar wij vragen over hadden. Larens Behoud wil het college complimenteren met de puzzel die gelegd is. Het beeld is compleet, de stukjes zitten op hun plek. Op hun plek voor dit jaar, maar ook voor de komende jaren. Al weet ook onze fractie dat de cijfers van de meerjarenbegroting niet in beton zijn gegoten. De problematiek van onze kleine gemeente is bekend: we hebben hoge lasten in het sociaal domein, er dreigt een forse tegenvaller aan te komen bij de herverdeling van het gemeentefonds en dat is de belangrijkste financier van onze kapstromen. Er is ook onderbenutte ruimte bij het belasten van de inwoners en dat brengt ons tot de volgende constatering: hoewel we graag zouden zien dat de lasten voor onze inwoners de komende jaren gelijk blijven kunnen we, als we hier niets aan doen, ons hiermee zelf in onze eigen staart bijten. Bij het niet zelf deels benutten van de ruimte die er nu is, zullen we zonder een goed verhaal richting de hogere overheden uiteindelijk bij tekorten gestraft worden door opgelegde verhogingen. Er zijn gemeenten die plots een percentage van 25 procent verhoging kregen opgelegd. Daarom pleiten wij voor een meerjarenvisie op de onroerendezaakbelasting. Een visie die niet gedreven is door snel politiek winstbejag, maar gebaseerd is op een koers die recht doet aan de te verwachten uitgaven, de risico's en de bestedingsruimte die er is en wat inwoners kunnen dragen. Dat alles maakt onverlet dat we onze uitgaven verder sober inrichten en organiseren. Ik heb sterk de indruk als ik de begroting lees dat we dat ook wel doen. We zitten er overigens als raad ook bovenop. Dat het daarbij in debatten vaker over tienduizend euro gaat dan over een ton is misschien verbazingwekkend maar kennelijk onderdeel van onze cultuur in de raad. Ik denk dat wij als partijen bij elkaar daar met elkaar nog maar eens buiten deze officiële vergaderingen goed over moeten spreken. Dat neemt niet weg dat we als partijen ons college goed volgen en bevragen, ook op kleine onderdelen. Het college probeert ons tijdig en breed mee te nemen in haar planvorming en besluiten. Dat dat bij de afgelopen subsidieronde voor de sport wat is misgegaan, is een les die is geleerd. Daar zal ik het hier verder niet over hebben. Onze fractie ziet echter dat er nog een bedrag van ruim 85 duizend euro in de begroting staat en we overwegen daarvoor een amendement in te dienen om dat bedrag weer te parkeren in de algemene reserve. We kunnen dan per subsidieronde als raad beoordelen of de aanvragen passen binnen de door ons gestelde kaders. Mocht het college echter andere ideeën hebben over de wijze van toekenning van deze gelden, dan vernemen we graag op welke wijze u ons gaat meenemen in de plannen die de sportverenigingen hier mogelijk de komende periode nog voor gaan indienen. Onze tweede vraag betreft het groen in ons dorp. We hebben begrepen dat er vorig jaar, dat is zo'n puzzelstukje dat we kennelijk met elkaar over het hoofd hebben gezien, vijftigduizend euro bezuinigd is op groen onderhoud, die sleetsheid is nu zichtbaar. Naast het beschikbaar gestelde bedrag voor het centrumplan, zouden we graag van het college

vernemen of er ruimte gevonden kan worden in de begroting om deze bezuiniging uit 2021, die zal worden voortgezet in 2022, ongedaan te maken en structureel ruimte te vinden voor extra middelen voor het groen onderhoud. Op dit moment overwegen we, afhankelijk van de reactie van het college, een motie in. Voorzitter, ik ga verder met een aantal complimenten aan het college over de aanpak om de belastingtaken onder te brengen bij huizen. We zijn blij met dit genomen besluit en we hopen op een goede overdracht en een nog betere uitvoering door de gemeente Huizen. Complimenten ook aan onze voorzitter, onze burgemeester, die de voortrekkersrol bij de bestuurlijke vernieuwing in de regio voortvarend heeft opgepakt en een heldere analyse heeft meegegeven over hoe de regio functioneert en hoe deze zou moeten functioneren. Met ons recent besluit als raad om een aparte commissie boven lokale zaken in te stellen, kunnen we de regionale samenwerkingsagenda volgen en hier invulling aan geven en kunnen we ook de steeds complexere samenwerkingsverbanden als die binnen de MRA en anderen, beter klankborden. Op het gebied van ruimtelijke ordening zijn er fikse stappen gezet: het bestemmingsplan Crailo is vastgesteld, de bouw van acht sociale woningen aan de Harmen Vosweg is in goed overleg bijna in de versnellingsfase, aan de stationsweg wordt gebouwd en de plannen voor de Rabobank hebben aan kwaliteit gewonnen. Met de locatie Eemnesserweg in de planning, hopen we nog een zestal woningen voor ouderen mogelijk te kunnen maken dicht gelegen bij onze winkels. Wethouder Den Dunnen komt een groot compliment toe met betrekking tot het sociaal domein. Meer dan net is, dat is het credo van Larens Behoud. Maar daarbinnen heeft onze wethouder stappen gezet om met een aantal maatregelen de kosten ook echt meer beheersbaar te maken. Met een praktijk ondersteuner bij de artsen maar ook door meer intern meer kennis te organiseren en ons als raad daar ook steeds in mee te nemen, is er gebouwd aan een stevig fundament voor een duidelijke koers die ook effect zal gaan hebben naar ons idee. Vroeger spraken we van actieve jongeren met een creatieve geest, nu heet dat ADHD. Wie ADHD heeft een aandoening en dus ook een behandelplan. Hoe we hiermee omgaan is een zorg voor ons allen: voor ouders, voor artsen, de omgeving. Naast de maatschappelijke gevolgen is er ook een financiële kant voor de gemeente. Wij blijven het Rijk oproepen snel te komen met een definitieve maatregel om de gemeenten niet verder te laten leeglopen door al deze regelingen. En dan het Brinkhuis: waar het Brinkhuis mede kan bijdragen aan een oplossing voor de jeugdproblematiek, moeten we breder kijken hoe we het Hart van Laren verder willen invullen. We zien graag de visie hierover tegemoet, wetende dat er intussen ook al een aantal stappen zijn gezet, die ons qua volgorde en communicatie soms wat verbaasde. Als fractie zien wij voor ons dat naast de huisvesting van het college, ook de commissies en de raad in het Brinkhuis gaan vergaderen. Dichtbij onze inwoners, laagdrempelig en op een passende plek in onze dorpskern. De gedachte dat het huidige gemeente daarna zou kunnen worden omgevormd tot een centrum voor zorg, waarbij opnieuw laagdrempelig allerlei kleine medische behandelingen kunnen worden uitgevoerd, waarvoor we nu nog naar Tergooi, Blaricum gaan, spreekt onze fractie zeer aan. Een compliment verdient ook onze wethouder Peter Calis. Allereerst voor zijn heldere raadsinformatiebrief recentelijk over de verlenging van het subsidiecontract over Singer Laren, maar met het voorbeeld zien we de samenwerking van het college de komende maanden met vertrouwen tegemoet. Maar bovenal compliment voor hem en het hele college dat, wetende dat scherp aan de wind moeten zeilen, deze begroting zo aan ons is gepresenteerd. Met een perspectief op verbetering, met doelmatigheid voor ogen en met de menselijke maat voor al onze inwoners in gedachten. Ik sluit af voorzitter met dezelfde woorden als vorig jaar en dat kan nu in de zaal en daar ben ik eigenlijk wel heel blij om. Larens Behoud is trots op ons dorp, onze inwoners, op de initiatieven die in onze samenleving worden ondernomen door alle vrijwilligers die zich inzetten professioneel of helemaal vrijwillig voor de samenleving van laren, voor de sport, voor de cultuur, van jongeren tot ouderen zorg. We zijn en blijven een rijk dorp. Vanaf deze plaats spreek ik daarom graag onze bijzondere waardering uit naar eenieder die zich vrijwillig op enige wijze voor ons dorp inzet, hopelijk ook snel als alle coronaproblematiek achter de rug is. Larens Behoud wenst u college het komende resterende periode van besturen veel succes toe.

De voorzitter: Dank mijnheer Loeff voor de bijdrage. Het woord is aan de heer Wegter, de fractievoorzitter van D66. Mijnheer Wegter, gaat uw gang.

De heer Wegter: Dank u voorzitter. Voorzitter het is vandaag de laatste keer dat we de balans opmaken van opnieuw vier jaar beleid van het Larens Behoud en de VVD-coalitie.

De voorzitter: Mijnheer Wegter, ook voor u geldt: ik zou de microfoon een beetje naar u toeschuiven, dan bent u goed verstaanbaar.

De heer Wegter: Dit gaat niet van die tien minuten af hè? Ik begin opnieuw. Mijnheer de voorzitter, het is vandaag de laatste keer dat we balans opmaken van opnieuw vier jaar beleid van het Larens Behoud VVD-coalitie. Daarna is het woord binnenkort aan de kiezers. De laatsten krijgen nu voor het eerst in het Larens Journaal, hulde aan de wethouder voor het initiatief, een paar basisgegevens aangereikt, en wel die betreffende begrotingssituatie waar Laren zich nu in bevindt. Er worden geen doekjes omheen gebonden, ik citeer: "De begroting 20-22 kent een fors negatief resultaat", einde citaat. Er wordt niet bij gezegd dat de laatste jaren ook wel het geval was en ondertussen duidelijk is dat de zaken echt uit de hand lopen. Nu worden we geconfronteerd met een deficit van meer dan een miljoen. Natuurlijk, er dient bij worden aangetekend dat de financiële soep blijkbaar toch minder heet is nu we dankzij de september circulaire, dat nadelig saldo, aanzienlijk kunnen terugschroeven naar ruim vier ton. Onder meer dankzij extra middelen voor de jeugdzorg en de gunstige accresontwikkeling. Het college reikt zelfs met zwarte cijfers vanaf 2023, hoewel in de toelichting op de begroting wijselijk wordt opgemerkt dat nog veel onzeker is en zich mogelijk pikzwarte wolken aftekenen, met name als gevolg van de effecten van de te verwachten herverdeling van het gemeentefonds. Geen enkele reden dus om nu de vlag uit te steken. In tegendeel, we zitten diep in structurele financiële problemen, onder meer in duidelijke bewoordingen bevestigd door onze accountant, maar ook door buitenstaanders zoals BDO, die Laren rangschikt op de bijna onderste plaats van het rijtje van kleine gemeenten en hun financiële prestaties. Zeker, de uitgaven in het sociaal domein drukken zwaar op de begroting. Met alle respect overigens voor de inspanningen van de betrokken wethouder. Maar dat geldt voor iedere gemeente, bijvoorbeeld ook voor Blaricum. Maar de laatste staat daar volgens hetzelfde lijstje aanzienlijk beter voor. Hetgeen niet alleen kan worden verklaard door de vele grondtransacties die daar recentelijk hebben plaatsgevonden. De conclusie is onontkoombaar: Laren leeft op te groot voet, geeft te veel geld uit. Of zoals in de stukken keurig aangegeven, blijken ze financiële kengetallen en die zij immers uiteindelijk maatgevend voor het oordeel van de provincie bevindt Laren zich, ik citeer de provincie, in het zogenaamde "hoogste risicoprofiel". Is er dan niet bezuinigd de laatste jaren? Ja zeker wel. Niet in de laatste plaats dankzij concrete suggesties van vrijwel alle fracties hier aan de tafel, heeft het college inderdaad de handschoenen opgepakt en is een aantal maatregelen in gang gezet, die wat soelaas moeten verschaffen. De wethouder zegt daarvan met nadruk "de citroen is daarmee volledig uitgeperst", maar laten we eens kijken of dat zo is. Blijkens de bijlagen bij de kadernota die we deze zomer bespraken, figureert de monitor van het bezuinigingspakket. Volgens het college zullen de meeste maatregelen daarin vervat eerst later effect sorteren. Dat wil zeggen, in 2020 drie en een halve ton, 23 vier en 24 bijna vijf ton. Dat moet dus nog worden afgewacht. Maar belangrijker nog is de vaststelling dat een groot deel van dat pakket nog aan verdere uitwerking toe is. Dus nog niet politiek is afgedekt en bedragen omvatten van bijna drie ton in 2022, zeven ton in 2024. Daar moeten dus onze opvolgers nog over beslissen. Bijvoorbeeld over de vraag over van drie naar twee wethouders gaan. Onzekerheid troeft dus op vrijwel alle fronten en dus is de verwachting van het college dat we vanaf 23 uit de financiële ellende zijn, niet meer dan een slag in de lucht. Een verwachting op los zand gebouwd en dus niet geloofwaardig. Temeer wanneer wordt bedacht dat de BEL Combinatie binnenkort een lening van zes miljoen moet aflossen en dus daarvoor in alle waarschijnlijkheid een nieuwe lening moet

worden afgesloten, met alle renterisico's van dien, ten nadele van de gemeentekas. Toegegeven, er is nog wat tafelzilver over: de Lichtweide en het Raadhuis. Maar zeer terecht is dat nog niet in de meerjarenbegroting verwerkt zodat die volgende algemene reserve, ruim vier miljoen, ver onder wettelijk minimo blijft weggezaakt. Bovendien, het is de wethouder zelf die voortdurend benadrukt dat incidentele inkomsten niet met structurele bate verwerkt mogen worden. A propos dat verhinderde het college blijkbaar niet de opbrengst van de verkoop van de ambtswoning, inclusief toegang parkeergarage, in totaal ruim twee miljoen, onmiddellijk grotendeels in te zetten om de coronanood te ledigen, onder meer van Singer Laren en het Brinkhuis. Dus zo heilig is de stelling van die wethouder niet. Bovendien, onder het motto 'regeren is vooruit zien' zou het niet van prudent begroten getuigen nu al rekening te houden met nieuwe verplichtingen, voortvloeiend uit de kennelijk nog te verwachten hernieuwde corona epidemie, die net als eerder zeker niet aan Laren voorbij zal gaan. Het is daarom voor ons dan ook volstrekt onbegrijpelijk dat de meerderheid van deze raad de vrede in de coalitie kennelijk zo veel waard is, dat de begrotingsproblemen daaraan ondergeschikt worden gemaakt. Het centrum waar niemand in dit dorp om vraagt wordt immers gewoon doorgedrukt, zij het op iets bescheidener schaal, naar ere voorzien. Verstandige tegenwerpingen, waarvan de oppositie, worden eenvoudig terzijde geschoven. Even een tussenvoegsel. Het college kan volledige steun rekenen met betrekking tot de nieuwe overeenkomst aangaande de hoogte van de toekomstige subsidie voor Singer Laren. Eerder is bepaald, ook in het licht van de eerdere incidentele extra donatie in verband met corona, in de komende jaren met de korting van per jaar twintig procent moet worden gerekend. Een moeilijk maar volstrekt gerechtvaardigd besluit dat mutatis mutandis ook zal moeten gelden voor het Hart van Laren. Nu we het toch over de vrede in de coalitie hebben, zij maakten zich belachelijk door eerst elkaar de tent uit te vechten met betrekking tot de vraag of er, en zo ja waar, padelbanen moesten komen, om vervolgens te zien dat de grootste fractie rond deze tafel zich laat afschepen met een fopspeen door ze in studie af te wachten die moet beoordelen of er een betrokken locatie ook nog plaats voor woningbouw. Iedereen weet dat dat laatste volstrekt onmogelijk is, maar dat dondert niet, een toezienend sociaal gezicht kan geen kwaad nu nieuwe verkiezingen in aantocht zijn. Wat de woningbouw betreft, voorzitter, ik aarzel niet het beleid van het college in grote lijnen in dezen te kunnen volgen. Belangrijke stappen zijn gezet in het licht van de eerder door de raad verordeneerde bouwnota, waarbij de een derde regeling per saldo is gerespecteerd. Een spoedig positief besluit met betrekking tot de toekomstige bestemming van de Larense Kweek, dient nu als een mooi sluitstuk voor een adequaat gevoerd bouwbeleid in de gemeente, qua grond uitermate schaars en dus vrijwel onbetaalbaar is. A propos laten we nou de statushouders niet vergeten. Helaas ligt dat anders met betrekking tot de uitvoering van het kroonjuweel van deze coalitie: het project Laren Regenklaar. Dat project is feitelijk in een impasse geraakt. De informatie waar mijn collega vanmorgen over spreekt, daarover beschik ik helaas niet maar daarvoor zit ik ook in de oppositie. Is feitelijk in een impasse geraakt, althans, in het bijzonder met betrekking tot de pièce de résistance van dit project, te weten de situatie van Den Brink, in deze context. De verantwoordelijke wethouder werd nota bene door zijn bevriende fractie terug in het hok geduwd. De VVD heeft er kennelijk geen behoefte aan hem nu uit die benauwde positie te bevrijden, de stembussen zijn immers in aantocht. En dus strompelt de coalitie verder, uitgeblust en meewarig kijkend naar elkaar zonder enig teken de zaken nou echt onder controle te hebben. Laat staan perspectief te bieden op betere tijden. Die financiën lopen uit de hand, de OZB wordt natuurlijk buiten schot gehouden, want er komen verkiezingen en andere diep ingrijpende maar noodzakelijke maatregelen worden over de verkiezingen heen getild, onder het motto apprend nous le déluge. Kennelijk in de verwachting dat de kiezer dom genoeg is om daarmee genoeg te nemen. Het eerlijke verhaal wordt vermeden. Alles tussen de woorden ten spijt, Laren is niet in staat haar zelfstandigheid waar te maken. De schaal van opereren is zodanig, dat niet alleen het sociaal beleid grotendeels moet worden uitbesteed, maar ook de belastingtaken worden nu aan de grote broer overgedragen. En dat laatste dan ook nog langs gescheiden wegen, zodat Eemnes alsnog haar eigen richting kiest. Aldus heeft die BEL Combinatie ooit bedacht om opschaling te vermijden er in toenemende mate moeite

mee haar geloofwaardigheid te bewaren. Desondanks ziet de meerderheid van deze raad er niet tegenop de inwoners van dit prachtige dorp in slaap te sussen met de stelling dat alles volledig onder controle is. Wunsch handeln heet dat in het Duits. Ik wijs, wellicht ten overvloede nog maar eens naar de stelling van de voorlieden van Laren Behoud. Namelijk Laren kan haar zelfstandige positie alleen waar maken wanneer gezond financieel beleid gepaard aan constructieve samenwerking in de regio wordt verzekerd. Geldt dat actie Ommen nog steeds? Ondanks het succes van Crailo geldt die vraag ook wanneer we moeten vaststellen dat niet alleen het college maar ook een meerderheid van deze raad in de loopgraven kruipt wanneer daadwerkelijk op bovenlokaal niveau moet worden doorgepakkt. Bijvoorbeeld betreffende de concrete maatregelen aangaande de dringend noodzakelijke energietransitie. Mijnheer de voorzitter ik sluit af. Met uw toestemming, u zult met loop van deze ochtend nog nader ingaan op een aantal details van de voorliggende stukken. In het bijzonder waar het in de berekening van het inflatiepercentage en van het OZB-tarief betreft. We wachten nu eerst met spanning de reactie van het college af om daarna onze mind definitief op te maken waar het de goedkeuring van de begroting 2020 en een meerjarenbegroting betreft. Ik dank u voorzitter.

De voorzitter: Dank mijnheer Wegter voor uw bijdrage namens de fractie van D66. Het woord is aan mevrouw Timmerman-Hamers van de fractie van Liberaal Laren. Mevrouw Timmerman-Hamers gaat uw gang.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Dank u wel voorzitter. Mijnheer de voorzitter, terugkijkend op zestien jaar begrotingsbehandeling van Liberaal Laren was onze boodschap steeds hetzelfde: niet meer geld uitgeven dan er binnenkomt en nooit je tafelzilver verkopen, want dat is eenmalig en zo weer verdampt. Dat is ook de beste garantie op het behoud van zelfstandigheid en daarnaast worden op deze wijze lasten voor de burger laag gehouden. Echter, hiervan is laatste acht jaar geen sprake geweest. We leven al jaren op de pof, er is continu te veel uitgegeven waarvoor er meer dan 37 miljoen is geleend voor dit kleine dorpje.

De voorzitter: Mevrouw Timmerman-Hamers, voor u nog iets van de microfoon af want u ontploft een beetje. Ja dank u. Gaat uw gang.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Verder van de microfoon, oké. Immers, wat je niet ziet bestaat niet. Ook de ambtswoning is verkocht. Let wel, tegen de afspraken van het coalitieakkoord in. En die anderhalf miljoen aan netto opbrengst is alweer verdampt. Nog steeds is de begroting bij lange na niet sluitend. De keuzes uit de voorgaande jaren zullen nog lang negatief doorwerken op de begrotingen van de komende jaren en op de nu al veel te hoge lasten voor de burger. Even een paar kengetallen ter verduidelijking: onze woonlasten liggen 86 procent hoger dan het landelijk gemiddelde. Vorige jaar was dat 72 procent en het jaar daarvoor 59. Een sterk oplopende lijn dus die straks niet meer is op te brengen. De lokale lastendruk, meer persoonshuishoudens zijn overigens op pagina 76, hetzelfde weergegeven als de eenpersoonshuishoudens. Is dat een cadeautje of een foutje? Wij vrezen het laatste. Onze algemene reserve bedroeg in 2019 nog 5,2 miljoen maar zal eind 2022 zijn gehalveerd. En dan moet 2022 nog komen, wij houden ons hart vast. Tekorten worden dus telkens aangevuld met geld uit de algemene reserve, nog meer leningen en zoals vorig jaar de opbrengst van de verkoop van de ambtswoning. Dit jaar staat de verkoop van het Raadhuis op de planning om de financiële gaten deels te dichten. Daarnaast wordt er veelvuldig te laag begroot om het plaatje rond te krijgen waardoor er achteraf nog meer tekorten ontstaan. Een vicieuze cirkel, wie houdt wie nog voor de gek? De huidige netto schuldquote ligt met 154 procent diep in de gevarenszone en stijgt nog steeds. Was dit vorig jaar nog 145, in 2025 zal die volgens deze begroting zijn gestegen tot maar liefst 162 procent. Nergens in de begroting wordt aangegeven welke acties nodig zijn om terug te gaan naar een aanvaardbaar niveau van onder de negentig procent. Een volgende coalitie wordt op deze wijze met een gigantisch probleem opgezadeld. Ook de lange termijn schulden nemen in Laren toe: van 26,7 miljoen in 2020 naar 37,4 miljoen in 2022, een stijging van

veertig procent in twee jaar. En hoewel de minimale solvabiliteitseis twintig procent is, zakt deze in voorliggende begrotingen naar een dieptepunt van 5,2 procent. Het moge duidelijk zijn dat deze extra schulden tot een fors hoger uitgavenniveau zal leiden de komende jaren. Laren komt uit een gerenommeerd onderzoek uit de bus als een van de financieel slechtst presterende gemeenten in Nederland. Niet bepaald een kwalificatie om trots op te zijn. Zoals al gezegd, Laren bevindt zich in het hoogste risicoprofiel. Een structureel sluitende begroting is er al jaren niet meer, zelfs niet met de meevallers die vanmorgen zijn gepresenteerd. Alleen door de sluitende meerjarenraming, straks komt alles goed, accepteerde de provincie tot nu toe dit beleid. Tot nu toe, want in haar recente brieven aan de gemeente schrijft de provincie, en ik citeer, "om een situatie zoals in het verleden van een opschuivend perspectief te voorkomen, zien wij de vastgestelde begroting 2022 graag vergezeld gaan van een meerjarenraming waarbij alle jaarschijven voldoen aan het criterium structureel en reëel in evenwicht". Dat gaat lastig worden, zelfs als we een antwoord van de wethouder financiën op Facebook, met positieve getallen voor 2023 en 24 vanwege forse meer inkomsten vanuit Den Haag voor corona en jeugdzorg mogen geloven, want hierover is officieel nog niets bekend. Vanmorgen dus dat krantenbericht. Nu wordt in Laren elke financiële discussie bij voorbaat doodgeslagen met kosten jeugdzorg, kosten WMO, ook de hele beeldvorming naar de burger is hierop gericht. Te weinig geld vanuit Den Haag, dus we kunnen geen kant op. Hieruit wordt de legitimiteit gehaald om belastingen op burgers te kunnen verhogen, we kunnen niet anders. Nu ontkennen we niet dat Den Haag van alles wat voorheen landelijk werd georganiseerd over de schutting naar de gemeente gooit, zonder dat daar tegenover voldoende financiële middelen staan. Maar het is nu juist de kunst in tijden van financiële krapte hierop te anticiperen en sturen. Dit betekent dat alle te voorkomen, dus niet noodzakelijke kosten, in eerste instantie dienen te worden geschrapt. Als het water je financieel aan de lippen staat, nog net niet failliet, haal je het toch niet in je hoofd om 130 duizend euro aan subsidie te verstrekken ten behoeve van padelbanen die overal in Nederland gewoon commercieel worden aangelegd. En 260 duizend euro uit te geven aan het opknappen van het centrum, inclusief een ludieke schoonmaaktgaten en een stadssteen van 55 duizend euro naar Singer toe. Oh ja, en een centrummanager die eigenaarschap over de plannen krijgt, want zonder dat kunnen we in Laren toch niet? Alles voor de stijlzoeker van buiten het dorp maar niet voor de burger in het dorp. Alleen al deze overbodige uitgaven van de laatste maand zijn vergelijkbaar met een kleine honderd euro WOZ verlaging voor elk huishouden in Laren, dat is toch niet uit te leggen? Het kan niet op en dat alleen voor de beeldvorming voor de mensen van buiten. Terwijl door de veel te hoog oplopende lasten het water onze inwoners tot aan de lippen staat en alles buiten het centrum zwaar wordt verwaarloosd. Straten onvoldoende geveegd, perken niet bijgehouden of kapot gemaaid door te groot industrieel materiaal en een groeiend aantal gaten in de wegen. Maar ja, dat is buiten het centrum en daar wordt alleen maar gewoond, who cares? Mijnheer de voorzitter in tijden van financiële krapte en tekorten dienen er heldere keuzes worden gemaakt. Volgens onderliggende begroting heeft het college de volgende keuzes gemaakt. We constateren: fors hogere lasten voor de burger, nog meer lenen om exploitaties te dekken, gaan we Griekenland achterna? Zij werden gered, wie gaat ons redden? Doorgaan met verkopen van de tafelzilver om gaten te dichten en last but not least: bezuinigen op hen die zich niet kunnen verdedigen. Het moge duidelijk zijn dat dit niet onze keuzes zijn. Het laatste punt, bezuinigen op hen die zich niet kunnen verdedigen, wil ik nog wel even verduidelijken. We vinden bijvoorbeeld dat er niet gekort dient te worden op onze hulpbehoevende nog zelfstandig wonende ouderen. Zij krijgen nu minder zorg voor meer geld. Er dient zo snel mogelijk een evaluatie te komen over de gevolgen van deze reeds ingezette bezuiniging. Daarnaast is de goed en efficiënt werkende Latax wegbezuinigd en ondergebracht bij de Regiotax. Per saldo is het vervoeren voor de burger daardoor en duurder en minder klantvriendelijk geworden, hetgeen van te voren te voorzien was. Ondanks de pleister van 35 duizend euro voor de inzet van het vrijwilligersbusje is dit niet uit te leggen. Onze bomen zijn ons groene kapitaal en mede in verband met klimaatverandering van levensbelang voor mens en dier. Dat betekent niet alleen dat deze goed onderhoud verdienen maar ook, en juist, bij kapaanvragen uiterste zorgvuldigheid dient

te worden betracht, want weg is weg. En oude bomen komen nooit meer terug. Nu heeft u van 2022 het budget BEL-uren hiertoe drastisch verlaagd, van 39 duizend tot 23 duizend, zodat deze zorgvuldigheid wegens tijdgebrek in het gedrang kan komen. Immers, nu de door u voorgestelde verruiming vergunningsvrije kap vorige maand bij amendement is geschrapt, zijn hetzelfde aantal kapaanvragen te behandelen. Wij stellen voor om het oude aantal uren te continueren en deze kostendekkendheid zo nodig door aanpassing van de leges te doen. Wij hebben hier een amendement voor. Ook constateren we dat het budget voor verzorging van de herten vanaf 2022 is gehalveerd. Na het debacle van uitbesteding van de hertenzorg, en dan zeg ik het nog heel vriendelijk, hebben onze eigen betrokken ambtenaren het weer stilletjes tot ieders tevredenheid overgenomen. Terwijl de info is dat niemand dit uitbesteden meer wil en ook de Tomingroep heeft aangegeven dat dit eigenlijk niet hun ding is, constateren we dat de uren inzet vanuit de BEL weer zijn geschrapt. Kunt u hier uitleg over geven en zorg dragen dat deze urenreservering voor onze eigen ambtenaren wordt zeker gesteld? Zo nodig hebben wij hiervoor amendement. Zorgen voor hen die niet voor zichzelf kunnen zorgen is een kerntaak van de gemeente, ook in moeilijke tijden en geen sluitpost waarop bezuinigd mag worden. Immers, alles van waarde is weerloos en verdient onze bescherming. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u mevrouw Timmerman-Hamers voor uw bijdrage. Dan komen we bij de laatste inbreng, de laatste algemene politieke beschouwingen van vanochtend. De heer Van den Berg van de fractie van het CDA. Gaat uw gang.

De heer Van den Berg: Voorzitter, even eerst een punt van orde. Toen u de vergadering opende meldde u dat de collega Sakkers iets later zou zijn maar ik constateer dat de heer Sakkers nog steeds niet aanwezig is dus we zijn nog niet volledig. Ik vind dat wel jammer, ik weet niet of dat straks gevolgen heeft bij stemmingen maar dat laat ik aan u. De gemeenteraadsvergadering van vijf november, de programmabegroting 2022 en de meerjarenraming en 2023-2025. Ik ga even de klok aanzetten dat ik wel gewoon ongeveer op tien minuten uitkom voorzitter. Voorzitter, leden van het college van burgemeester, wethouders, collega raadsleden. Voor mij, nog niet voor u maar zo meteen wel, ligt de inbreng van de fractie van het CDA, het CDA Laren. Zoals ik zo net begreep, en dat wist ik eigenlijk natuurlijk ook wel, een van die partijen, die een derde van deze raad uitmaakt die ook landelijk vertegenwoordigd zijn. Fijn dat de fractievoorzitter van de VVD ons daar nog eens even aan helpt herinneren. De titel luidt van dit verhaal: wat zijn wij met elkaar aan het doen? Aan de hand van een aantal voorbeelden van recente datum en al wat langer geleden neemt het CDA Laren u mee in onze gedachten, welke kant wij met onze gemeente Laren niet op moeten en positief gebracht waar de toekomst van onze gemeente wel graag heen zien gaan. Heel recent, wat zijn we met elkaar aan het doen? In de afgelopen gemeenteraadsvergadering van 27 oktober kwam deze vraag van het CDA Laren met betrekking tot de motie ingediend door D66 om de gemeenteraad, het college op te dragen een brief te schrijven aan het kabinet om een enkele persoon en haar familie asiel te verlenen en in ons dorp te huisvesten. De vraag van het CDA Laren, wat zijn wij met elkaar aan het doen, kwam luid en duidelijk terug in De Gooi- en Eemlander van 29 oktober jongstleden. En daarmee was eigenlijk, voorzitter, de titel van onze inbreng van vandaag geboren. Als voorbeeld: wat zijn we met elkaar aan het doen? In diezelfde raadsvergadering was ook de padel rel aan de beurt. Want wat zijn wij met elkaar aan het doen? Coalitiepartij Larens Behoud neemt een eerder genomen collegebesluit alsnog op de korrel met een stevige set vragen, gevolgd door een motie die breed werd aangenomen en leidde tot een nadere behandeling in de volgende vergadering van de gemeenteraad. De motie van de coalitie Larens Behoud voorafgaand aan die vergadering ingediend, werd uiteindelijk door Larens Behoud zelf weer ingetrokken. Een vage toezegging verantwoordelijk wethouder dat sociale woningbouw ter plaatse nog eens onderzocht gaat worden was daarvoor voldoende. En passant werden groene bossage verderop aan de Eemnesserweg richting het centrum, tegenover de basisschool, nog even door de andere coalitiepartij VVD genoemd als potentiële woningbouwlocatie. Hopelijk als grap en anders wel

een hele slechte grap maar met een knipoog. Een dag later vroegen andere belangrijke mensen uit de partij Larens Behoud zich op Facebook af wat er toch aan de hand was. Wat was er in de gemeenteraad op die bewuste avond toch gebeurd. Niemand die het precies nu weet. Vaststelling begroting, subsidieplafons, mandaat wie snapt het nog? Wat zijn wij met elkaar aan het doen. Nog een ander voorbeeld van wat zijn we met elkaar aan het doen zijn: onlangs verwonderen meerdere zelfs vele dorpsbewoners zich over de transformatie van het kleine brinkje op de hoek Zijtak Wagenpad en de Boekweitskorrel. In recent vastgesteld bestemmingsplan, nog op verzoek van de gemeenteraad geheel groen gekleurd, is het nu een ingerasterd met een stevig hekwerk en verworden toch speelveldje. En passant is de openbare weg verandert in een fietspad. Opnieuw: wat zijn we met elkaar aan het doen? En daar komen de eerste twee vragen voorzitter: Is er eigenlijk en zo ja wanneer een verkeersbesluit genomen? Is het hekwerk wel voldoende tenminste 30 cm van de weg geplaatst vraagteken? Deze vraag stellen is het antwoord geven: nee het hek staat strak op de weg even niet opletten en het stuur van je fiets haakt in het hekwerk met een naar ongeluk tot gevolg. Wat zijn wij met elkaar aan het doen? De derde vraag is: waarom is het hekwerk niet op voldoende veilige afstand van de weg gezet? Een klein brinkje of een grote brink? Wat zijn we met elkaar aan het doen? Niets is echt veilig voor het huidige college van burgemeester en wethouders. De Brink inrichten als een grootschalige waterberging voor de steeds heviger wordende regenval te lijf te gaan werd uiteindelijk met een grote handtekeningenactie terug naar de tekentafel verweven. Coalitiepartij Larens Behoudt doet nu voorkomen dat zij het als grootste partij nog net op het nippertje hebben kunnen voorkomen maar de waarheid is dat de fracties Liberaal Laren, CDA en coalitiepartij VVD dit met een goede motie, met een ruime meerderheid aangenomen, hebben afgedwongen. De groene brink binnen ons dorp met rust laten zeggen deze bij dorp betrokken, landelijke partijen. Ik hoop dat de inwoners van Laren zich dit op 16 maart 2022 herinneren als ze een gemeenteraad mogen kiezen. Wat zijn we met elkaar doen als het gaat om woningbouw? Beter gezegd betaalbare woningbouw. Voormalige locaties Rabobank en Golden River worden bebouwd met appartementen met koopsommen vrij op naam ver boven een miljoen of bijna 2 miljoen. Zelfs voor de gegoede Larense inwoners vrijwel niet meer te betalen. De beoogde woningbouw op de voormalige ligweide Harmen Vosweg zijn een positieve uitzondering waarbij de laatste locatie helaas wel knabbelt aan ons open agrarisch landschap aan die zijde van het dorp. Eens maar nooit weer zegt het CDA Laren er over, toen bij het voorstellen van dat plan en nu vandaag weer hier in deze gemeenteraadsvergadering. CDA Laren is voornemens een motie in te dienen de locaties Rabobank en de voormalige basisschool De Scheper, aan te wijzen als locaties om vooral betaalbare woningen te gaan realiseren met voorrang voor Larense inwoners die woning achterlaten. Het kavelplan van locatie Rabobank kan dit nog steeds toestaan. Het brengt dan misschien wel wat minder laesies op maar het dwingt ons tot het maken van keuzes. Wat zijn we met elkaar aan het doen? Het CDA Laren verneemt in deze vooral graag van de collega-fracties of zij mee willen doen met deze motie. Het perspectief dat het college van burgemeester en wethouders ons in deze programmabegroting schetst, voorspiegelt is naar mening van het CDA Laren onvoldoende. De centrale vraag van het CDA is vooral wat zijn de financiële gevolgen van de plannen voor onze inwoners, ondernemers en ons verenigingsleven. Wat zijn geweest? Maar ook: wat gaat het in de toekomst worden? Anders gezegd: wat hebben we ervoor terug gekregen. Wat zijn we met elkaar aan het doen? De programmabegroting is een boekwerk, lijvend boekwerk van 150 pagina's met veel cijfermateriaal en hoe kun je deze grote hoeveelheid gegevens nog snel en goed beoordelen. Het college komt ons tegemoet met een begroting in één oogopslag. Ook om inwoners van Laren hierbij te betrekken is deze begroting in één oogopslag ook gepubliceerd in Larense Journaal. Allemaal prima, mits de cijfers kloppen en dat is helaas niet het geval, zo meende wij te constateren. Als je bijvoorbeeld in de linker rij de inkomenscijfers optelt is het resultaat zomaar een ton meer of minder. Een miljoen meer of minder soms. Een verschil van derhalve een kleine miljoen en daarom toch maar even gekeken of de cijfers dan wel kloppen met die in de officiële programmabegroting en dat lijkt dan ook niet het geval te zijn. Want inderdaad, zegt de programmabegroting iets anders en het totaal bedrag aan lasten de begroting van 27.250.000 euro is juist. Dat

is het echter niet het geval bij de inkomsten op 2 andere bladzijdes. En als je dat allemaal bij elkaar optelt, dan zou je uit kunnen komen dat het eigenlijk zo'n 50.000 euro positief is. Dus een positief saldo van 250.000 euro tegenover een tekort van ruim één 1.000.000 euro. Zoals in Larens Journaal nou wordt voorgeschoteld: een enorm verschil en te mooi om waar te zijn. En wij vragen toch aan het college: kunt u ons nou eens aangeven, in relatie tot de tekst die u straks heeft of die juist is, we zijn heel erg benieuwd. Vraag vijf, we gaan door naar het volgende: er wordt een bedrag van 15,5 miljoen euro aan het Rijk... Vanuit het Rijk aan het gemeentefonds. Hoe zeker is dat? Het werd al gezegd. Door het Rijk te verstrekken bedragen, en grote gemeenten zouden of vrij uitgaan en kleinere gemeentes moeten inleveren. Is daarover nog iets nieuws te melden sinds wij daar de laatste keer van bericht over kregen. Een kleine gemeenten met een hoog voorzieningen niveau zullen altijd moeite hebben met een sluitende begroting. Willen wij dat toch bereiken? Dan dienen we een aantal zaken goed in de gaten te houden. En dan zeker de kosten bij de gewestelijke regelingen. De gemeenteraad heeft nog geen rechtstreeks toezicht en onze vertegenwoordigers moeten goed de kost in de gaten houden. Als voorbeeld de kosten van het verwerken van de afvalstoffen. Daar waar mogelijk nog efficiënter werken waarbij het CDA Laren zeker denkt aan benutting van het kantoor van de dal combinatie. Zoveel mogelijk inschakelen van deskundige vrijwilligers en deze vrijwilligers koesteren, dat is wat er moet gebeuren en wat nu al wel gebeurt. Denk aan Zinger, Hart van Laren, Stichting Binnensport en de muziek en sportverenigingen. Maar het kan beter en soms gaat het ook wel eens niet goed. Daarbij, en soms moet je daar ook gewoon pijnlijke dingen bij benoemen: zijn er zelfs deskundige bestuurders die vertrekken bij Hart van Laren, bijzonder Laren maar ook de Stichting Binnensport en daarmee kan het zomaar gebeuren, voorzitter, dat in ons dorp ervaren bestuurders met verdiensten zomaar met stille trom vertrekken. Zonder enig teken van waardering van de gemeente Laren. En hoewel deze vrijwillige bestuursleden destijds officieel door het college van burgemeester en wethouders zijn benoemd, vergroot u op die manier, zonder iets te laten horen, niet de motivatie van vrijwilligers om diensten te verrichten voor onze gemeente. Vrijwilligers moet je in de watten leggen, ze zijn onbetaalbaar. Dan nog een aantal opmerkingen bij de lokale heffingen die de burger zijn portemonnee trekken. OCB er is al veel over gezegd. Een inflatie van twee procent dat lijkt ons reëel. Het tarief zou dan bij gelijke opbrengst 5 procent moeten dalen voorgesteld wordt 4,67. Vraag zeven: waarom niet gewoon simpel afgerond op 5 procent. Het gaat om voorlopige tarieven maar met een groot verschil: de afvalstoffenheffing moet verhoogd worden, hoge kosten gat en wel-uren. Nou bij de GHD hebben we gezien waar die discussie toe leidt, dat is door de hele Gooi en Vechtstreek zijn 250.000 euro bezuinigen en alle verenigingen die oud papier halen hebben het nakijken, mogen zich aan het loket van de gemeente melden voor een subsidie, onbegaanbare weg. Rioolheffing stijgt dan wel met 20 procent maar voor inflatie is dat eigenlijk maar 2 procent maar vooral door de kosten van het Larens regelen plan klaar maken. Daar hebben er voor gekozen, maar grote invloed is vooral afschrijven van de investeringen. En het maakt nogal wat uit dat je je dat in 30 jaar of in 60 jaar doet. Het CDA Laren is niet duidelijk welke termijn nu precies aanhoudt. Ons standpunt is dat deze investeringen gedaan moeten worden voor minimaal 50 jaar en daardoor meerdere generaties meebetalen aan wat Laren even klaart. Vraag acht: welke termijn houdt u nu aan. Het CDA Laren is van mening dat de financiële situatie van Laren om keuzes vraagt. En wat betreft Laren, is dat niet snel het kistje van het gemeentehuis te verkopen, het Brinkhuis als gemeente-office in te richten en het muziekcentrum scheer en inslag verder uit te kleden. Maar het Brinkhuis juist op te waarderen door in overleg met historische kring, deze organisatie een eigentijdse plek centraal aan onze Brink te geven. Niet alleen op zaterdagmiddag aan de tafel met koffie maar de hele week met meerdere tafels met koffie in ons Hart van Laren. Muziekverenigingen faciliteren in het muziekcentrum en de investering van Hart van Laren van 10 jaar geleden niet zomaar weggooien. Vraag negen is: klopt het dat het muziekcentrum Schering Inslag die naam inmiddels niet meer draagt? Naar mening van het CDA, burgemeester, voorzitter moet de gemeenteraad van Laren er voor kiezen dat Laren een zogenaamde beheergemeente is geworden die gefaciliteerd wordt door de Bel Combinatie of Centrum gemeente Huizen. Ons ziekenhuis staat in Hilversum, onze huisartsenpost in

Blaricum en vergaderen, daar komt 'ie, doet de gemeenteraad in het BEL-kantoor in Eemnes, zoals vandaag. De breed aangenomen motie: nieuw voor oud van een jaar of wat geleden, ingediend door de fracties van VVD en CDA Laren is ook een goed voorbeeld van het zijn van een beheergemeente. Wat zijn we met elkaar aan het doen? Voor woningbouw werken we samen met de gemeente Hilversum en de Gooise Meren, realiseren we de prachtige buurtschap Crailo. Dat is een weg die wij naar mening van het CDA Laren verder op moeten gaan. Als gemeente het goede voorbeeld geven door het gemeentehuis te verduurzamen, af te koppelen van het hemelwaterafvoer, het goede voorbeeld geven is goed rentmeesterschap en het beperkt inrichten ... herinrichten zetelen van het gemeentebestuur en 50 procent thuiswerken. Vraag kan het college van burgemeester en wethouders deze visie van het CDA Laren onderschrijven. Ook unaniem aangenomen motie van 6 november 2020 in deze raad is een stevig gesprek met gemeentes Eemnes en Blaricum aan te gaan. Ook zo'n voorbeeld: hoe staat het eigenlijk met die motie? Heeft het college uitvoering aangegeven, een simpele ja of nee. Wat zijn we aan elkaar aan het doen. Het college heeft lang ingezet om de belastingtaken naar Baren te doen, tussendoor nog een ander belastingorgaan te polsen en vervolgens biedt Huizen ons te gelukkig de helpende hand. Van twee sterren kwaliteit gaan we naar vier sterren en hopelijk gauw weer naar vijf sterren. Het CDA was altijd al voor belastingtaken in de gemeente Huizen onder te brengen. Hoeveel geld, vraag twaalf, hebben al deze omwegen, deze omslachtige exercities, de gemeente Laren gekost? Voorzitter, de fractievoorzitter van het CDA, de eenmansfractie CDA Laren, dit CDA gemeenteraadslid komt tot afronding. Het CDA heeft wat ruim de tijd genomen. Ik zie inmiddels drie minuut veertig over de tijd van tien minuten. Ik meen mij dit echter te kunnen permitteren omdat, ondergetekend als een van de vijftien raadsleden, als CDA'er in hart en nieren in deze gemeenteraad wellicht voor de laatste keer deze programmabegroting en meerjarenraming van de gemeente Laren van repliek mag dienen, Niet ontkend kan worden, dat CDA in de landelijk dit jaar zwaar heeft. CDA minister Hugo de Jonge blijft in de Covid-19 storm nog steeds recht overeind staan maar heeft een weinig beleidsmatige positie. En nog samen met de minister-president Mark Rutte van VVD huize doet hij wat nodig is: vol in de wind staan, en een koers houden. dat is wat zij aan het doen zijn. VVD zal in de komende gemeenteraadsverkiezingen misschien minder last van hebben maar voor het CDA ben ik daar minder zeker van. CDA fractie Laren... CDA Laren gaat vol goede moed meedoen met de verkiezing om die laatste zetel in de Larense gemeenteraad behouden en liever nog uit te breiden naar twee. Dat gaan wij doen voor het CDA Laren ligt de focus dus op een groene leefomgeving waar inwoners betaalbaar wonen, een actief maatschappelijk middenveld met verenigingsleven, actieve ondernemers, investeren en ondernemen die samen middels in het ons dorpsleven staan. Behoud dus van het groen Laren, realiseren van betaalbare woningen in eigen dorp en de regio, zo laag mogelijke kosten reduceren en ons credo is: geen geld, niet doen. Daarmee zijn we bij de kernpunten waar het CDA Laren voor staat. Ons als Laren niet op een eilandje terugtrekken maar in open vizier met buurgemeenten fundament van onze gemeenschap bestuurlijk verder verstevigen. Samenwerking in het sociaal domein in haar ..., hoe kan het ook anders dan dat het goed gaat met de wethouder van eigen CDA-huize. Belastingtaken ondergebracht in centrum gemeente Huizen, heel goed.

De voorzitter: Mijnheer Van den Berg, u kondigde drie minuten geleden een afronding aan. U giert over de tijd heen.

De heer Van den Berg: Ja dat klopt, en wat is het volgende onderwerp van diverse samenwerking, dat is vraag 13. En vraag 14 is: wat kan er wel combinatie volgens college van burgemeester en wethouders voor andere Gooise gemeentes betekenen. Want laten we het ook positief zien. Hier is het begin, zij aan zij verder vindt het CDA Laren dus niet: wat zijn wij met elkaar doen? Maar dat gaan wij met elkaar doen. Voorzitter, leden van het college, raadsleden de CDA-fractie meende vandaag zoals altijd een scherpe doch faire en ditmaal een wat

langere inbreng te hebben gedaan en ik kijk met grote stelling uit de antwoorden op de gestelde vragen en dankt u voor uw aandacht op deze mooie dag van 5 november, Erwin van den Berg, de gemeenteraadslid.

De voorzitter: Dank mijnheer Van den Berg. We hebben inbrengen van alle fracties gehoord voor de algemene politieke beschouwingen. Ik schorst nu de vergadering voor 15 minuten, dus u krijgt een pauze tot 11:00 uur, dan kunt u even tot uzelf komen en kan het college de beantwoording van de alle vragen tot zich innemen. Maar, ho stop. U gaat al ritselen, ik heb nog twee vragen. Er zijn door de fracties een aantal motie abonnementen aangekondigd, die wij nog niet in tekstvorm hebben gezien maar er zijn bij de stukken wel al een twee amendementen gevoegd. Dat is het amendement van Liberaal Laren over de kapvergunningen en het is het amendement van D66 over de woningwaarde. Kunnen wij, de veiligheidshalve vanuit gaan dat die wel zijn ingediend en onderdeel uitmaken van de beraadslaging al? Dat is het geval? Dan betreft het college dat alvast de beantwoording en voor het overige horen we van de fracties of zij die nog ... Die beloftes van die moties en amendementen zullen gestand doen na het repliek van het college. Ik schors, houdt u alstublieft in deze zaal en ook in de hal voldoende afstand van elkaar. Bij de ingang staan ook voor bezoekers al mondkapjes beschikbaar. Die zijn vanaf morgen, even kijken, vanaf morgen inderdaad ook verplicht. Ziet u vooral ook voor uzelf een goede wijze om het goede voorbeeld te geven en houd in ieder geval voldoende afstand. Ik schors de vergadering een kwartier.

Schorsing

De voorzitter: Dames en heren, we openen de eerste termijn van de zijde van het college. En als eerste is het woord aan de wethouder van financiën de heer Calis.

De heer Calis: Ja dank u wel voorzitter. Alvorens op de vragen in te gaan, wil ik de fracties die dat gedaan hebben zeer hartelijk danken voor hun complimenten. Maar in mijn plaats, wil ik vooral mijn dank uitspreken naar onze gemeente secretaris, Sander van Waveren en de controle van de gemeente Laren, Theo de Haar, die toch wel een zeer, zeer, grote inbreng hebben gehad in de totstandkoming van deze begroting. En dan wil ik in één adem noemen: ook de complimenten voor het beleid, wil ik vertalen als een compliment naar de BEL organisatie, waarvan hier veel teamleiders aanwezig zijn, voor hun inzet en resultaat. Want het valt niet altijd mee voor drie gemeenten te werken natuurlijk. Maar als je hoort, wat het oordeel is over het gevoerde beleid in de behaalde resultaten, dan geloof ik toch dat een groot compliment op zijn plaats is. Dan de vragen, van Groen Laren kregen we een vraag over de waterberging op de Brink; en andere fracties hebben ook aan gerefereerd. Er is zelfs iemand die zij van: Laren regen klaar, dat lijkt helemaal tot stilstand gekomen. Ik kan u verzekeren dat het niet zo is. Volop in Laren wordt er overal gewerkt aan Laren, regen, klaar. Het lokaal opvangen van regenwater van de daken. Onlangs is het grote project rond om de Montessori school afgerond. Er zijn gevorderde plannen voor het gebied rond Hoefloo ,de Hertenkamp. De Vredelaan is gedaan, dus op allerlei terreinen er wordt daar nog hard aan gewerkt, Voor wat betreft de Brink, ik wil graag aankondigen dat ik op zeer korte termijn een informatieavond ga organiseren om u... We zijn verder gegaan met na te denken over die waterberging en dan zou ik graag die plannen aan de raad voorleggen of aan degene die daar geïnteresseerd in zijn, zodat we daar dan hopelijk mee verder kunnen. Er werd ook gevraagd, door CDA dacht ik, naar de afschrijvingstermijn, afschrijvingstermijn voor de investeringen van Laren, Regenklaar zijn 40 jaar. En de lening, ja misschien ja dat gaat een beetje heen en weer dan, Liberaal Laren, die refereren aan het hoge bedrag van de leningen. En Laren Regenklaar is een project van 10 miljoen, ja dat wordt geleend inderdaad. We hebben een lening geherfinancierd, de 6 miljoen waaraan gerefereerd werd. Nou dat is alleen maar gunstig voor de gemeente want de rol over lening waarmee je dat aflost geldt een negatieve rente dus te gaan op kapitaallasten behoorlijk op vooruit. De stand van de lening in het algemeen, ja dat is toch een

consequentie van het beleid van de gemeenteraad. Waarvan we met z'n allen besloten, we gaan een zwembad bouwen, we dragen bij aan het nieuwe theater, we investeren in het Brinkhuis. En de grap is natuurlijk net zoals alle Nederlanders, die hebben een hoge hypotheek en die kijken wat ze kunnen betalen aan een hypotheek en daarmee hebben ze een mooi huis, zonder dat ze de zeven, acht, negen tonnen op de bank hebben staan, die ze daarvoor nodig hebben om het huis te kopen. Dus dat is een zeer lange termijn zaak. Dus ik denk, dat we proberen in de financiële beleid is, om op zo goed mogelijk, zo goedkoop mogelijke manier zoveel mocht voorzieningen in stand te houden. En wilt u dat ik alle vragen ook?

De voorzitter: Zeker

De heer Calis: Er werd gevraagd, de Singer als de oplossing voor de financiële problemen. De gemeente heeft een contractuele verplichting voor onderhoud van de Singer gebouw. We hebben gezamenlijk, Singer en de gemeente, opdracht gegeven voor een studie naar het meerjarenonderhoud. Daar hebben we de kosten uit bepaald en we zullen daar aan het eind van deze maand een nieuwe overeenkomst tekenen waarin deze bedragen naar onderlinge tevredenheid zijn vastgelegd. Dan waren er wat vragen over: bent u niet bezorgd over de financiële positie van Laren in verband met de koers van het Rijk? En hoe zeker is dat nu? De getallen die we nu gepresenteerd hebben die zijn echt zeker. In zoverre dat het verlies begroot voor 2022 van de 450.000 euro, daarvan verwacht ik en hoop ik dat het nog aanmerkelijk naar beneden zal gaan omdat er toch een stilzwijgende toezegging is van de betrokken ministers, om daar nog eens serieus naar te kijken en daar voorstellen voor te doen. Maar dat ze die voorstellen en besluiten overlaten aan het nieuwe kabinet. Zeg als demissionair kabinet gaan we daar niet over spreken. Dus wat is de financiële positie in relatie tot de koers van het Rijk? Ik denk dat we ... Daar ben ik nog natuurlijk enorm verheugd over dat dat een stuk beter is. Liberaal Laren zei: algemene reserves slinkt in 3 jaar van 5 naar 2,5. Ik denk dat dat niet correct is. Wij projecteren aan het eind van 2022 een algemene reserve van 4,5. En we hebben we ook gezegd, dat door verdere incidentele baten wij verwachten dat die algemene reserve weer tot 7 à 8 miljoen zal oplopen waarmee de solvabiliteit van die lage 5 procent meer zal verbeteren naar ten minste 10 procent. Meerjarenvisie ozb werd gesuggereerd door Larens Behoud. Onze accountant zegt: Laren is een arme gemeente met rijke inwoners. En Liberaal Laren kan dan wel zeggen van gemiddeld betalen wij, het hoogste van Nederland als lasten. Ja dat het gemiddelde dat wordt bepaald doordat in Laren, net als in Bloemendaal, de duurste huizen van Nederland staan. Wat naar mijn idee maatgevend is, is het tarief. Het tarief is laag 10,3 promille. Vele gemeenten kennen hogere tarieven. Wij zijn ongeveer gelijk met Eemnes en Blaricum. Gooise Meren is wat lager geloof ik. In een recente discussie met Groen Laren was mijnheer Vorst ervan overtuigd dat belasting geheven wordt naar draagkracht. Maar het is juist dat de overweging, dat de werd ook naar voren gebracht door Liberaal Laren, mensen die het moeilijk hebben, een klein inkomentje hebben maar toch in een groot huis wonen, die worden dan geconfronteerd met een lastenverzwaring die wij uitermate onwenselijk vinden. Maar ja, het ozb-regime staat nu eenmaal geen discriminatie toe. Wij kunnen niet individueel gaan opleggen van: u verdient dit en dit, u verdient dat. We gaan het ozb-tarief voor u aanpassen. Dus daarom is de algehele wens om de lasten voor de inwoners zo laag mogelijk te houden en aan de andere kant denk ik dat het reëel is om te kijken naar hoe wij, nog meer dan nu voorligt, de structurele financiële positie van Laren kunnen verbeteren. De cijfers in het Larens Journaal van deze presentatie, Jip-en-Jannekepresentatie, daar klopt dat de optelling van de, met name de opbrengsten tel, die klopt niet helemaal. Die klopt helemaal niet. De totalen, die stemmen precies overeen met de begroting. Dus ik moet daar de hand in eigen boezem steken en de verklaring daarvoor is, dat de opsplitsing van de baten, dat is een ... Die is handmatig, moet die uit de begroting gehaald worden omdat het niet uit het systeem volgt. En daarin zitten bepaalde, ja, versleutelingen waardoor die baten, zoals ze gepresenteerd zijn, onderling wel kloppen maar het totaal niet optelt tot die 26.174 maar tot 27.101. De 26.174 die hier gepresenteerd is, is correct en de totale lasten zijn ook correct.

Dus ik hoop dat u met dit excuus genoeg wilt nemen. Dus ik denk dat ik op de kritiek van Liberaal Laren voor de financiële koers al voldoende ben ingegaan. Ja de investeringen, Liberaal Laren zegt: geen geld, niet doen. Wij worden natuurlijk ook geconfronteerd met veel beslissingen uit het verleden. Ook met de financiële wethouders, die toen aan de macht waren. En daar hebben we bepaalde investeringen met zijn allen goedgekeurd en daarvan zeggen we de consequenties zijn ten goede van de gemeenschap en daarin maken de coalitiepartijen blijkbaar andere keuzes dan Liberaal Laren. De CDA vroeg ook nog naar de herverdeling van het gemeentefonds. Na mijn hoopgevende optimistische verwachting voor verdere verbetering van de gemeentelijke financiën, dreigt er aan de horizon inderdaad nog de herijking van het gemeentefonds. En de herijking wil zeggen dat het Rijk zegt: er is een bepaald groot bedrag voor alle gemeenten beschikbaar en wij kijken op grond van welke criteria, wij dat verdelen. En de laatste keer dat we dat gedaan hebben is in 1998. En nu gaan we dat opnieuw bekijken. En die criteria dat zijn er 40, 50. Niet te volgen, heel ingewikkeld. Maar daaruit zou blijken, en dan met name voor wat door de VVD ook is opgemerkt, het idee dat er in Laren een bescheiden tarief voor de ozb wordt gehanteerd, dat Laren een grote, zogenaamde belastingcapaciteit heeft. Dus het gemeente, dus het Rijk zegt: gemeente, u wilt meer geld maar u kunt zelf veel meer ophalen en als het gemiddelde tarief in plaats van 10 promille, 15 promille is bijvoorbeeld. Almelo is 17 promille; dan zegt het Rijk: dat is voor ons aanleiding om dat verschil tussen die 10 en 15 promille belangrijk te korten op uw uitkering. Inderdaad schandalig, dat zijn wij helemaal mee eens. De aangekondigde plannen zijn, dat vanaf 2023 in 4 stappen van maar 15 euro per persoon de uitkering zou verminderen. Maar wij zijn met zeer vele gemeenten, zijn wij ons aan het aansluiten, de gemeente Utrecht doet dat bij alle gemeenten, gemeente Noord-Holland. Er zijn natuurlijk ook veel gemeenten die voordeel hebben, die er aanmerkelijk op vooruitgaan. Dus die staan niet te dringen om Laren te volgen in hun besluiten en protest tegen deze aangekondigde herijking. Maar daar komen nog consultatierondes ook via dus andere gemeenten, VNG. Ik moet zeggen dat de verhoging van de uitkeringen die nu zijn gedaan in septembercirculaire dat kan ik ook niet los zien van alle bezwaren en protesten die wij georganiseerd hebben, niet alleen als gemeente maar ook als regio en als de provincie gesteund door brieven van de commissaris van de Koning van Noord-Holland. Moties bij VNG die blijkbaar toch tot dit resultaat hebben geleid en daarom wil ik er vertrouwen op uitspreken dat de samenwerkingen die we nu aangaan met andere gemeenten, wij toch belangrijk, dat herijking kunnen verminderen of van de tafel krijgen. Maar het is een ingewikkeld gedoe. Er was ook een vraag van CDA over de ozb van de eigenaren. 4,67 procent in plaats van 5 procent daling. Daar snap ik echt absoluut niks van. Maar ik kan er wel een toelichting op geven omdat er ook vragen zijn over de inflatie en de waardevermindering van de woning. De inflatie hebben we gesteld op 2 procent. Dat is wel weer grappig dat gisteren stond in De Telegraaf: de inflatie is 3,5, 4 procent. Dus het lijkt alsof wij zeer bescheiden zijn maar in diezelfde krant ... Huizen hanteert 1,3 procent. Het verschil is, het tijdstip waarop je dat vaststelt. Wij gaan uit van de macro economische verkenning van het Centraal Plan Bureau. En Huizen stelde dat al in februari vast aan de hand van de meicirculaire van het jaar daarvoor. Wij stellen het vast aan de hand van dit juniraming, dus dat is bijna een jaar later. En we zien dat de inflatie ook behoorlijk oploopt, en ik denk ook dat 2 procent behoorlijk conservatief is, want met de verwachte stijging van de ambtenarensalarissen en bijvoorbeeld ook de energieprijzen, denk ik dat dat nogal hoger kan worden en daarom is 2 procent denk ik een prima getal wat zowel door Blaricum en Eemnes als Laren gehanteerd wordt. Dan de stijging van de woningen: dus het idee is, wij kijken naar het bedrag van de ozb en dat willen we met niet meer dan inflatiepercentage 2 procent laten stijgen. Nou is er ook natuurlijk een stijging in de markt van woningen. En wij hebben aangenomen intern dat dat 7 procent zal zijn. Ja, is dat meer, of is dat minder? Die waarde komt in elk geval niet voor in de begroting. Er is geen enkel getal in de begroting dat afhankelijk is van de waarde van de woning. De waarde van de woning gaat een rol spelen, met name de prijsstijging, als we het tarief van de ozb vaststellen. Want de prijsstelling die wij gaan uitrekenen, en dat is ook weer een tamelijk ingewikkeld verhaal, maar we kijken naar de totale WOZ-waarde van de woningen in Laren, alles bij elkaar. Daarin zijn correcties voor uitbreidingen,

nieuwe woningen. Maar we kijken dan goed naar de prijsstijgingen in de markt en die prijsstijging wordt gebruikt om het nieuwe tarief te compenseren zodat de uiteindelijke verhoging van de ozb gemiddeld niet meer is dan 2 procent. En ja, het idee is altijd, als we kijken naar verschillende huizen dan blijft het ingewikkeld omdat het ene huis gaat 5 procent omhoog, het andere huis gaat 1 procent omhoog het andere huis gaat weer met 20 procent omhoog. Daarin kun je niet individueel discrimineren want dat laat de WOZ-wetgeving niet toe. Dus met die gemiddelde proberen we dat goed te controleren en in de hand houden. Dan vroeg CDA ook naar een motie over een gesprek met Eemnes en Blaricum. Daar we zeer indringend uit voor aangegeven, er is zelfs door een bureau, bureau Berenschot, uitgebreid onderzoek gedaan naar met name de kostenverdeling en de verdeling van werk en op basis van de gebruiker betaalt is toen tot een nieuwe overeenkomst gekomen die geldig is voor tenminste drie jaar of vier jaar. Maar de kostenverdeling die hebben we bepaald. En ik denk ook dat als we kijken naar de samenwerking tussen de colleges, samenwerking tussen drie colleges in het algemeen bestuur van de BEL dat de motie wil goed uitgevoerd. Dan vraagt het CDA ook nog naar de kosten van het onderzoek van de belasting, daar wil ik eigenlijk vooral verwijzen naar een raadsinformatiebrief, die de een of twee weken geleden verstuurd hebben. Waarin alle kosten, zowel het onderzoek door het door bureau, zoals u weet hebben we eerst een bureau laten onderzoeken welke partij het meest geschikt zou zijn. Op basis van dat onderzoek hebben we besloten om naar Huizen te gaan en de overgang naar Huizen brengt incidentele en structurele kosten met zich mee en dit hebben we gedetailleerd in de raad informatiebrief uiteengezet. Dat was het denk ik, dank u wel.

De voorzitter: Dank wethouder Calis. Er zijn een paar antwoorden die nog iets concreter kunnen wat misschien ook wel wat lucht geeft in de tweede termijn van de raad. De overeenkomst met Singer die bedragen zijn conform de begroting en conform de bezuiniging opgave, volgens mij was dat ook een belangrijke vraag. De meerjarenvisie op de ozb, u heeft wat verteld over de ozb, maar welke mogelijkheden ziet u voor het opstellen van een meerjarenvisie daarop. Het is denk ik ook wel goed als u ingaat op de motie van D66 over de woningwaarde het advies van de zijde van het college, heeft wel gedaan, excuses. En, even kijken, dat de naam van Scheringeninslag, had het CDA nog een vraag over gesteld. Dat is dan niet te nu. Kunt u dan nog even over het Singer, en de visie op de ozb iets concreter maken, dan weten de fracties ook waar ze aan toe zijn.

De heer Calis: Ja ik meen dat toegelicht te hebben maar de bedragen zoals in de begroting staan, die zijn overeengekomen met Singer op basis van een gezamenlijk uitgevoerd onderzoek naar de meerjarige onderhoudsplanning en conform de vraag voor bezuinigingen zoals die is vastgelegd in de begroting: zie plannen. Ja de meerjarenvisie, ik ben daar een beetje huiverig in omdat ik, de verkiezingen komen eraan zoals u weet, ik niet over mijn graf wil regeren. Ik denk dat het, goed huisvaderprincipe, ik denk dat het uitermate verstandig zou zijn om ook gezien de zorgen van Liberaal Laren, die toch echt op zijn plaats waren. Als je nou echt structureel iets wil doen aan de gemeentelijke financiële positie, dan zal je een verhoging van de ozb goed moeten overwegen en ik denk dat u moet zich rekenschap van geven dat 1 procent verhoging van de ozb betekent ongeveer 40.000 euro meer inkomsten voor de gemeente. Dus als je de ozb verhoogt met 5 procent, dus van 10 promille naar 10.5 promille, dan genereert dat dus 200.000 euro meer voor de gemeente. Dus 25 procent, vijf keer zoveel. En ik denk dat het inderdaad uitermate onverstandig is om in één keer te doen. Dus ik zou de raad zeker meegeven om zo'n plan te overwegen omdat dat voor de financiële positie van Laren natuurlijk veel beter is. Maar daar zijn andere politieke overwegingen die hier een rol spelen en die ik graag aan de fracties laat.

De voorzitter: Helder dank, dan is het woord ...

De heer Calis: Ja ik wil nog even iets zeggen.

De voorzitter: Toch nog?

De heer Calis: Er is idee om, er werd gesuggereerd: kan er 50.000 euro bezuiniging op groen nog ergens anders gevonden worden. En dan zeg ik, in het licht van mijn vorige betoog, heel makkelijk door 1,5 procent verhoging van de ozb heeft u het al. Want in 2022 hadden wij tekort begroot van 500.000. Dus ik heb er grote moeite mee als u mij nu vraagt: kunt u dat 550.000 laten worden, want liberaal Laren zegt: als u geen geld heeft moet u dat niet doen.

De voorzitter: Helder dank, dan hebben we alles gehad. En welkom aan de heer Sakkers, die is net aangeschoven. De raad is nu volledig aanwezig. Het woord is aan de heer Stam. Die gaat ongetwijfeld hier ook nog wat over zeggen. Mijnheer Stam.

De heer Stam: Ook van mijn kant, mijnheer de voorzitter, complimenten voor ook de aanwezigen, BEL directie en managementteam. Dat wil niet zeggen dat ik daarmee ... Wil ik ook graag de ambtenaren die ons altijd zo voortreffelijk helpen graag de complimenten geven. Ik geloof niet dat Laren in staat is om net zoals in Eemnes om dat te verbinden aan de bonussen en de extra uren, maar het is desalniettemin van harte gemeend. Het is altijd weer een feest voor colleges, zoals u al aangaf aan het begin, om de begrotingsbehandeling mee te maken elk jaar. Dus ik kijk met veel plezier uit naar de komende vier jaar. Wat betreft de vragen die aan orde zijn geweest. De verkaveling ligweide vraagt mijnheer Vos naar. Ja ik, zoals bekend is natuurlijk die verkaveling plus het ontwerp bestemmingsplan, het ontwerp beeldkwaliteitsplan, inmiddels door de raad goedgekeurd en gaan we in november met de commissie en de raad hopelijk een besluit over nemen. Dus ik zou zeggen mijnheer Vos, het staat u vrij om daar alles in te dienen of te bespreken wat u maar wenst. Ik denk dat het verstandig is dat ik me nu beperk tot de verwijzing naar die vergadering die eraan zit te komen. Datzelfde geldt ook voor het gemeentehuis waar u vraagt naar een onderzoek naar eventuele woonruimte. Wij wonen er natuurlijk al maar u bedoelt waarschijnlijk iets anders. Waarbij ook de bedoeling is dat in de commissievergadering van november, ik geloof de commissie M&F, ook een uitgebreide discussie op gang over de toekomst van de plek van de raad, of het gemeentebestuur zal gaan vergaderen. Waarna pas denk ik de discussie over de eventuele verkoop van het raadhuis zal starten. Dus wat dat betreft, staat het u uiteraard ook vrij om in die discussie uw mening te geven. Het lijkt me wat voorbarig als ik daar nu al op vooruit gelopen. Dan subsidie sportverenigingen, vraagt Larens Behoud. Althans ik passeer nu de VVD omdat ik daar niet echt een echte vraag heb gehoord alleen maar een buitengewoon goed relaas. Wat de sportverenigingen betreft vraagt mijnheer loef naar kunnen die niet vervallen? Misschien dat mijnheer Calis er ook nog even op in wil gaan. Maar wat we hebben gedaan in de begroting is dat we een toezegging die we aan de sport hebben gedaan, die ook in het coalitieakkoord terug te vinden is, in 2022 hebben opgenomen, in lijn met datgene wat we die jaren ervoor ook hebben gedaan. Maar uitdrukkelijk de periode erna op nul hebben gezet omdat we vinden dat het nieuwe college daar een besluit over zal moeten nemen. En het is natuurlijk wel zo dat, in de regeling die voor de sportverenigingen is gemaakt, die sportverenigingen de kans hebben om voor 1 april, 1 maart, hun wensen aan het college kenbaar te maken. Dat lijkt mij zelf niet goed als we dat nu ook in het licht van datgene wat we de afgelopen jaren als beleid hebben gevoerd dat ze dat nu plotseling zouden moeten afschaffen. Dus mijn verzoek aan u is om dat niet te doen. Omdat we met name daar uitgebreid over gesproken hebben met het college, en hebben gezegd: laat dat vooral aan het nieuwe college over om dat in de toekomst wel of niet te doen. En wat betreft het onderhoud groen, daar heeft mijnheer Calis al het een en ander van gezegd. Een opmerking van D66 over de Larense kweek, er is in het presidium aan het college gevraagd en dan maar in het bijzonder om dat te agenderen, of niet voor mij om te agenderen maar om te

behandelen in de novembervergadering. Dat lukt ons niet, maar ik ga proberen om in de novembervergadering, de decembervergadering met de notitie te komen waar wij aan de raad zullen gaan voorstellen om een principe-uitspraak te doen over het wel of niet mogelijk maken van de woningbouw, op sociale woningbouw op de Larense kweek. Dus het komt eraan en ik, als ik zeg dat het een toezegging is wordt het onmiddellijk genoteerd. Dus ik neem aan dat dat voldoende antwoord is op uw vraag, ik ga er op dit moment niet inhoudelijk op in maar de behandeling komt eraan. Dan, Liberaal Laren vraagt mij naar het amendement over de kapaanvragen. Daar is denk ik iets misgegaan omdat bij de ombuigingen die we het afgelopen jaar hebben ingezet is aangegeven dat binnen de BEL voor de 3 gemeenten: 0,5 procent fulltime eenheden wordt bespaard rondom APV-vergunningen. En dat betekent dat, dat kunnen we doen omdat daar processen worden vereenvoudigd en omdat dat deels wordt opgevangen door veel meer te gaan werken met e-formulieren. Dat betekent dat het niet alleen over kapvergunningen gaat maar ook over parkeervergunningen, kleine ontheffingen, kleine evenementen en dat soort zaken. En dat is in de begroting terechtgekomen onder het kopje: regel kapvergunning, maar dat had moeten staan onder de noemer APV-vergunningen. Dus mijn excuses voor het feit dat het daar is terechtgekomen waar het gaat om een veel breder palet dan alleen de kapvergunningen. Mijn advies zou zijn om dat niet, om niet die korting of die, juist niet de omgekeerde korting de uitbreiding weer toe te staan, want dat past eigenlijk in de bezuiniging die we op dit moment ook ingezet hebben. Dan betreft de verzorging van dat Hertenkamp. Tomin is, denk ik, prima begonnen aan de manier waarop we de herten zijn gaan verzorgen. Dat is denk ik goed gegaan alleen Tomin heeft op een gegeven moment ons aangegeven dat het hen organisatorisch teveel werk, ook in het licht van de bezuinigingen die ze daar aan het doorvoeren zijn. De hele reconstructie binnen de Tomin. En we zijn blij dat dat nu weer bij, ik neem aan u ook, dat het weer blij is dat het buitendienst terecht is gekomen. En het is zo dat door de verschuivingen die we binnen de buitendienst hebben voltrokken dat het binnen de beschikbare informatie prima kan worden uitgevoerd. Dus ik heb geen, ik kan u meedelen dat dat op zichzelf binnen die ruimte ook goed uitvoerbaar is. Dus daar hoeft u zich geen zorgen om te maken. Wat betreft het project Zijtak Wagenpad, waar de heer Van den Berg naar vraagt. Daar is, daar is uitgebreid contact over geweest met omwonenden. Er is een verkeersbesluit genomen voor de zomer al. Dat is gepubliceerd, daar zijn geen zienswijzen op ingediend. In tegendeel, er is vrij enthousiast door de hele buurt op gereageerd. De vraag naar dat afstand van het hek tot de stoep die kan ik u op dit moment niet beantwoorden, het zou kunnen dat dat inderdaad iets te smal is. Als dat zo is, dan zullen we daar uiteraard maatregelen op nemen. Dan de betaalbare woningen, de Scheper en de Rabobank. Onder een van mijn illustere collega's uit het verleden, CDA-wethouder Van der Pols. Is indertijd de Scheper, ondanks het feit dat we het misschien vanuit de woningbouw wel hadden willen omzetten naar betaalbare woningen, is dat gegaan naar Brinckhorst, Sint Jan. De Brinckhorst omdat die '...' Er wordt nog wel eens gezegd dat wij nogal aan het vergrijzen zijn maar tegelijkertijd hebben we te maken met een behoorlijke hoeveelheid extra instroom van jongeren en jeugd. Gelukkig maar. En die ruimte is toen naar Brinckhorst Sint-Jan gegaan om daar de hogere klassen te huisvesten en dat ziet er naar verloop ook niet uit alsof dat zal veranderen. En wat betreft de Rabobank, ook daar geldt, dat hetzelfde antwoord wat ik aan mijnheer Vos gaf, daar heeft de raad een verkavelingsplan en een beeldkwaliteitsplan in concept en een bestemmingsplan in concept goedgekeurd. En de verwachting van het college is dat we dat aan de raad kunnen aanbieden voor de discussie in januari van het volgend jaar. Dan, rest mij nog wat betreft ... En er is ook de vraag nog van mijnheer Van der Berg over de huisvesting van het gemeentebestuur, daar heb ik al wat van gezegd, dat zal in de novembervergadering M&F aan de orde gaan komen. Dat is wat betreft mijn antwoorden op de vragen mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Dank mijnheer Stam, u heeft alle vragen beantwoord. Ik zie de heer Calis nog van toevoeging op een bepaalde vraag.

De heer Calis: Ja zoals wethouder Stam aankondigde, ik wil nog even ingaan op de reservering, de bestemmingsreserve voor de sport van 85.000 euro. Misschien een beetje een technische toelichting, maar dat dat in een bestemmingsreservering staat, wil nog niet zeggen dat het uitgegeven wordt. En het verschil is tussen bestemmingsreserve en een algemene reserve, dat met een bestemmingsreserve kan je snel acteren. In het licht van de recente gebeurtenissen, hoorde ik wethouder Stam ook toezeggen dat hij daar vooraf volledige transparantie over zal betrachten om de raad mee te nemen in mogelijke toekenning van subsidies. Maar als je het overhevelt naar de algemene reserve dan wil je dan wat gaan doen, dan moet dat weer via een collegevoorstel, presidium, commissiebehandeling, raadsbehandeling. En dat kan dan zomaar, als het ongelukkig uitkomt, twee, drie maanden duren terwijl voor de subsidieaanvragen kunnen er best zaken zijn die we wat sneller zouden willen afhandelen. Dus daarom zou ik willen adviseren om dat geld toch in de bestemmingsreserve te blijven houden.

De voorzitter: De heer Den Dunnen.

De heer Den Dunnen: Ja dank u wel mijnheer de voorzitter. Ook mijn dank in eerste instantie naar het ambtelijk apparaat en met name de afdeling MO die eigenlijk nu pas weer op zijn goede bezetting zit en het hele jaar het heeft moeten doen met mensen erin en mensen eruit. Het feit op zich dat er betrekkelijk weinig vragen met betrekking tot het sociaal domein zijn, daaruit trek ik de conclusie dat we u gedurende het jaar steeds hebben meegenomen in het geheel. En ook in december krijgt u nog een laatste update van dit jaar hoe de stand van zaken is binnen het sociaal domein. Afgelopen vrijdag was er een voorlichting over de data die de regio op het gebied van sociaalmaatschappelijke zaken verzamelt. Naar aanleiding van uw presentatie heb ik gevraagd aan de regio van kun je mij een korte analyse geven over of wij, met betrekking tot de bezuinigingen, op dit moment met de goede dingen bezig zijn. En dat hebben ze gedaan, en daaruit zal ik een paar dingen voor u voorlezen. Laren heeft de hoogste druk voor wat betreft de ouderen. Dat zal u niet onbekend zijn. De afgelopen periode heeft Laren ook plotseling een enorme uitgave, 50 procent meer uitgegeven aan enkelvoudige dyslexie. Dat komt waarschijnlijk doordat daar extra aandacht aan gegeven wordt in het basisonderwijs en daardoor ook in een vroegtijdig stadium die mensen, die daar last van hebben, geholpen kunnen worden.

De voorzitter: Wethouder Den Dunnen ook voor u geldt, iets duidelijker in de microfoon spreken, u bent niet zo goed verstaanbaar, helemaal goed. Dank u.

De heer Den Dunnen: Ja, ik maakte opmerking over een ander, dan moet ik het zelf ook doen natuurlijk. Voor wat betreft de Wmo, we zien dus een, mede door de bevolkingsopbouw, meer vraag op verzorging en dagbesteding. We hebben dat intussen ook in de HABEL-verband, hebben we dat gesignaleerd en opgepakt. En zijn er nu een aantal mensen die in de regio beschikbaar zijn, die daar de mensen bij helpen. En dat houdt in dat we een afname zien in de declaraties van het geheel. Voor wat betreft de huishoudelijke hulp, daar zien we ook de laatste tijd meer uitstroom dan instroom. Dus ook aan die knop draaien we aan het goede. Voor wat betreft de ambulante jeugdhulp, daar zien we nog steeds een stijging. En de ambulante jeugdhulp is gestegen van circa 115 naar 120 kinderen in 2018 naar 165 tot 170 kinderen op dit moment. Dat is een behoorlijke stijging en 70 procent van deze stijging komt ter verantwoording van de verwijzingen van de huisartsen. Een stijgende trend, dus voor ons ook een aanmoediging om met de praktijkondersteuner, wat een lastig onderwerp is bij de huisartsen nog steeds, daar echt op door te zetten en daar ook de komende tijd met hen afspraken over te maken hoe we dat gaan invullen. Wat we ook zien, en daar ziet u het effect van televisiereclame, we zien een toename in de aanvragen voor trapliften. De regio probeert dat zeer kritisch te benaderen, want wij zijn er natuurlijk niet voor om, ja zeg maar, advertenties en dergelijke van

televisiereclame te honoreren binnen de Wmo. Dus dat doen we dus echt niet. Voor het overige kunnen we zeggen dat de knoppen, de bezuinigingsknoppen, die we hebben ingezet en waar we op dit moment aan draaien dat die ook effect gaan hebben in het komende jaar. Daarover in december meer.

De voorzitter: Dank mijnheer Den Dunnen, ook voor uw toelichting. Dan is er een vraag gesteld waar ik een antwoord op gegeven, dat heeft betrekking op de BEL-organisatie. Aan de zijde van de VVD zijn waarderende woorden over de BEL uitgesproken, daar hebben de drie leden van het college zich bij aangesloten en daar kan ik me ook bij aansluiten. Maar u heeft ook uitgesproken dat u omarmt dat er in de begroting staat dat er extra geïnvesteerd wordt in de BEL en dat dit ook in het belang is van de organisatie. En ik kan u zeggen dat wij van de zijde van het college heel blij zijn met het feit dat u dat zo hebt gezegd. Want als wij met elkaar, Blaricum, Eemnes en Laren, drie zelfstandige gemeenten willen blijven dan vraagt dat van ons een sterke en toekomstbestendige BEL-organisatie. Maar onze organisatie heeft anderhalf jaar corona achter de rug met thuiswerken, andere uitdagingen, het werk is ook gewoon doorgegaan en we hebben ook een hele spannende arbeidsmarkt op dit moment. Niet alleen voor de BEL, maar voor alle gemeenten, kleine gemeente, middelgrote gemeente. Dat was het hoofdthema in het blad Binnenlands Bestuur, afgelopen editie. De arbeidsmarkt staat behoorlijk onder druk, grote gemeente kopen mensen weg. Dus wij hebben ook wel wat organisatorische uitdagingen. Laat wel verlet dat we met de bestaande bezetting de BEL zijn stinkende best doet om drie zelfstandige gemeenten te ondersteunen. Wij hebben gisteren over dit thema een lange vergadering van het BEL-bestuur gehad. Daar ook tegen elkaar hebben uitgesproken is: heel goed dat wij stevig gaan inzetten op goede werking van nog meer goede mensen. Maar dat vraagt twee dingen: namelijk dat wij daar in willen investeren, maar dat drie gemeenten ook die organisatie perspectief bieden. Want uiteindelijk, als je goede mensen ergens vast wilt hebben, dan betekent het ook dat de organisatie uitstraalt dat die er ook stevig staat en ook lang politiek bestuurlijke steun heeft. Wij komen zo snel mogelijk vanuit het BEL bestuur, met een voorstel richting de colleges en gaan daarna ook het gesprek met de raden daar over aan. Het is heel belangrijk dat we die woorden ook omzetten in concrete acties. Nou wethouder van Blaricum heeft daar al een uitspraak in de krant over gedaan. Ik denk dat het belangrijk is dat u ook eerst daar enige richtinggevende uitspraken en bijbehorende voorstellen voor afwacht. Dan hebben wij de eerste termijn van het college achter de rug, hebben wij de pauze gehad en kijk ik eigenlijk even rond naar de raad of zij in staat zijn meteen te beginnen voor de tweede termijn. En daarbij ook de reacties van het college mee te nemen in hun reacties en ook daadwerkelijk te komen tot ingediende moties, amendementen, ter aanvulling van hetgeen wat al is aangekondigd. Ik ga de volgorde hanteren die we ook bij de aanvang van de eerste termijn. De heer Loeff.

De heer Loeff: Voorzitter, wij overwegen nog moties, amendementen in te dienen, zouden we daar even op kunnen schorsen zodat we daar even over kunnen overleggen, paar minuten?

De voorzitter: Dat is goed, ik denk dat andere fracties daar misschien ook wel even behoefte aan hebben. Ik doe een schorsing van 7 minuten doe ik, eens een keer. Tot 11.55 uur zitten we dan, ja dat gaat wel lukken hè? Heel goed.

Schorsing

De voorzitter: Leden van de raad en leden van het college, neemt u uw plaats weer in alstublieft, dag Diederik. Heel goed. Ik heropen vergadering. We zijn bij de tweede termijn aanbeland. En als eerste is het woord aan de fractie van Groen Laren, mijnheer Vos.

De heer Vos: Ja dank u wel voorzitter. Allereerst heel fijn de antwoorden die we van de wethouder hebben mogen krijgen, volgens mij waren die redelijk ter zaken doende. Ik ga ze straks nog even benoemen, ik kan er echter niet omheen dat ik nog even twee andere dingen eventjes wil benoemen naar aanleiding van de bespreking van vanochtend. Het meest opmerkelijke vind ik, dat als je kijkt naar de papieren, naar de begroting zoals die voor ons liggen. Dat zijn toch echt dezelfde getallen die we allemaal gekregen hebben. Dat daar een enorm andere interpretatie aan gegeven kan worden. Een Hosanna bij de coalitie die de wethouder op de schouders slaat vanwege de geweldige prestaties en tegelijkertijd, laten we het toch maar even netjes zeggen, de wat kritische beschouwing van de niet-coalitiepartijen. Dat is toch wel bijzonder als je het over dezelfde getallen hebt, dezelfde informatie hebt en volgens mij is dat een buitengewoon mooi voorbeeld wat bedrijfseconomen zouden kunnen gaan gebruiken als het gaat over interpretatie. Dan heb ik gelijk mooi het bruggetje, want er wordt door diezelfde liberalen gesproken over de schandalige korting ten gevolge van de herijking. En het woord schandelijk heb ik niet verzonnen dat is gebruikt door de wethouder en ook door mijn liberale burens. En dat is toch maar heel opmerkelijk, want dat zijn volgens mij de gevolgen, die schandalige kortingen, ten gevolge van diezelfde zeer geroemde landelijke partijen, die zo ontzettend goed op de hoogte zijn van het wel en wee en waarover de heer De Bondt nog mocht opmerken dat de lokale partijen toch eigenlijk maar een beetje kneusjes zijn en we ons meer moeten verlaten op die geweldige landelijke partijen die altijd het beste met ons voor hebben en die ons daarom ook opzadelen met schandalige kortingen. En dan moet ik daar gelijk even op aanhaken op wat de heer Calis zei, en dat is natuurlijk buiten deze tafel gebeurd, maar toen er gesproken werd in de klankbordcommissie over de belastingen en over de begroting kwam de discussie over de draagkracht ter sprake. En volgens de heer Calis, is er geen sprake van draagkrachtmeting, is dat ook niet het beginsel. Nou volgens mij wel, in het Nederlandse belastingstelsel kennen wij volgens mij twee uitgangspunten, eigenlijk drie natuurlijk. Een profijtbeginsel en een draagkrachtbeginsel. En als gemeente kunnen wij alleen maar gebruikmaken natuurlijk van de WOZ en de ozb en die is gebaseerd op het feit of je al dan niet in het bezit bent van een mooi en duur huis. En daarop is de bijdrage gebaseerd. En ja, dan kunt u zeggen: ja maar als je een heel duur huis hebt en een groot huis wil dat nog niet zeggen dat je rijk bent. Nee dat is waar, en dat valt niet te ontkennen. Maar het zal toch onontkoombaar zijn om daar een zekere correlatie in te herkennen en mocht die correlatie niet aanwezig zijn dan adviseer ik die mensen in die te dure huizen om dat dan maar te gelde te maken en ergens anders te gaan wonen. Maar dit terzijde, mijnheer Calis vond dat er geen sprake was van draagkracht, volgens mij is dat wel het geval. Nou even ingaan op de vragen zoals ik ze gesteld had. Ik denk dat het heel goed is als er op korte termijn gepraat wordt over inderdaad Laren Regenklare en daar een informatieavond over komt. Dat kunnen we natuurlijk alleen maar van harte toejuichen want er zal echt wat moeten gebeuren en ook de vraag met betrekking tot het Singer, ja een contractuele verplichting, ja dat is waar. Maar contracten zijn natuurlijk niet in beton gegoten, dus ja daar zou je nog best nog een keer naar kunnen kijken. Maar goed, dat is een kwestie van interpretatie. En dan de vragen beantwoord door mijnheer Stam met betrekking tot de herverkaveling van de ligweide en het gemeentehuis. Ja, dat komt inderdaad op de agenda bij M&F. Maar ik wilde het hier toch aan deze tafel even benoemd hebben, want volgens mij is het aantal luisteraars en kijkers van deze bijeenkomst hoger dan bij een gemiddelde M&F-behandeling. En het lijkt mij ook een belangrijk punt om in aandacht te brengen, vandaar. Daar wilde ik het bij laten mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Dank mijnheer Vos. Dan is het woord aan mijnheer De Bondt, van de VVD.

De heer De Bondt: Dank u wel, voorzitter. Dank aan het college voor de reacties die op de hoeveelheid aanvragen gegeven. Een paar zaken wil ik toch een kanttekening bij plaatsen. Om te beginnen, dat was ook een opmerking waar de heer Vos mee begon, de regenwateropvang. Dank aan de wethouder die daar op in is gegaan. Ik ben zeer optimistisch als het gaat om de korte termijn waarop de raad geïnformeerd wordt. En

waarop wellicht dan ook besluiten genomen kunnen worden. Voorzitter, ik heb hier staan: waar haalt hij de onzin vandaan? Het slaat op ... Uw tweede termijn mijnheer Vos, waarin u zegt dat ik de lof heb uitgesproken over landelijke partijen en het beleid dat daar gevoerd wordt. Dan heeft hij toch niet helemaal goed geluisterd en zeker niet naar mijn eerste termijn, waar ik onder andere over de klimaatverandering heb gesproken en het ontbreken van Nederlands beleid, verwezen heb naar Europees beleid, en hoop dat dat in de lidstaten vertaald gaat worden in concrete aanpak. Dat is ... mag je ook zien als een stuk kritiek landelijke partijen, ook de mijne. Voorzitter, laat ik daar geen twijfel over laten bestaan. Maar dat ik de loftrumpet op de landelijke politiek, die juist die herijking aangrijpt om spaarzaam en zuinig beleid van de gemeente af te straffen, dat ik dat zou toejuichen, dat is een extrapolatie van wat ik gezegd heb en dat klopt van geen kant.

De voorzitter: Mijnheer De Bondt, mijnheer De Bondt, u heeft zoals verwacht een interruptie van de heer Vos. Mijnheer de Vos, graag een verhelderende vraag aan de heer De Bondt.

De heer Vos: Ja, ik denk dat mogelijk, en ik ga het in vraag gieten mijnheer De Bondt, volgens mij haalt u twee dingen door elkaar heen. U heeft aangegeven ... Wat zegt u?

De heer De Bondt: Dat gebeurt maar zelden.

De heer Vos: Nou, dat gebeurt maar zelden, maar misschien is het daarom goed dat ik geluisterd heb. Want u heeft aangegeven in eerste instantie dat de landelijke partijen wel zorgt voor beleid en dat de plaatselijke partijen, die wel twee derde uitmaakt van de raad, over het algemeen zeer behoudend waren. En u schermde met het feit dat de landelijk georiënteerde partijen echt beleid aan het bepalen waren. Dus dat was mijn opmerking.

De heer De Bondt: Ook dat heb ik niet zo gezegd.

De voorzitter: Volgens mij wilde de heer Vos gewoon nog een keer duidelijkheid over wat nou precies het doel was van ...

De heer De Bondt: Ja, dat ga ik hem geven ook.

De voorzitter: Dat gaat u nu doen, dank u wel.

De heer De Bondt: Ja. Kijk ook dat heb ik niet gezegd. Ik heb alleen geconstateerd dat hier een grote mate van couleur locale is en dat dat betekent dat zo'n raad in zijn geheel natuurlijk veel oog heeft voor lokale problemen en dus ook opportunistische neigingen in het beleid vertoont. Dat is een constatering die niet alleen voor Laren geldt, dat geldt overal. Maar ik zie ook, en dat is dan weer de volgende stap, van de belangrijkste verschillen zitten met name in de mate waarin partijen ... Ja, ik zou haast zeggen reactionair zijn en behoudzuchtig. Waarvan een groot onderscheid maakt tussen de mate en de soort van behoud. Kijk naar Laren Behoud, daarvan heb ik gezegd dat behoud is vooral gericht op kwaliteit. Anderen zijn tegen elke vorm van verandering, ook de verbeteringen.

De voorzitter: Mijnheer Vos, het is een duidelijk antwoord.

De heer Vos: Het is een duidelijk antwoord, maar ik vind het woord reactionair toch wel heel erg een vreemde betiteling. Er zullen ongetwijfeld hier mensen zijn die zich daarmee gecompimenteerd voelen, maar ik in ieder geval niet. Laten we het maar even zo zeggen. Een couleur locale wil niet per se zeggen dat je bent

voorbehoud, integendeel, ik denk dat als je het over een couleur locale hebt, en betrokkenheid bij die directe omgeving, dat je juist veranderingsgezind bent.

De voorzitter: Jongens, we sluiten dit de debatje af, er is duidelijkheid gegeven op het standpunt mijnheer Vos, mijnheer de Bondt vervolgt u uw betoog.

De heer De Bondt: Het wordt vaak, zoiets als van: wie de schoen past trekke hem aan.

De voorzitter: Ja, maar gaat u vooral door.

De heer De Bondt: Ik zal daar verder niet voortborduren. Voorzitter, de wethouder Calis heeft gezegd dat de samenwerking in de BEL-colleges uitstekend is. Hij heeft ook het apparaat geroemd en daar sluit ik me bij aan. Onder moeilijke omstandigheden toch veel prestatie leveren, daar kan ik me goed in vinden. Ik heb ook wel eens kritisch uitgelaten over ... En daarom zal men begrijpen dat ik het wel meen. Voorzitter, er zijn gewoon grensoverschrijdende zaken die ook beter intergemeentelijk kunt oplossen. Ik heb een verkeersvervoersplan genoemd, ik heb buurtbusjes genoemd, ik heb dat soort zaken genoemd. En ik constateer dat als politieke besluiten genomen moeten worden, dat men dan toch heel sterk de eigen gemeentegrenzen in acht neemt. Ik kan mij daarin vergissen, ik hoop eerlijk gezegd dat dat zo is, maar misschien kan de wethouder daar in het tweede termijn nog eens iets over zeggen. Voorzitter, er is nog geen motie of amendement ingediend over het onderhoud van het groen. Mocht dat gebeuren, dan sluit ik mij aan bij wat de wethouder daarover gezegd heeft. Met name het tekort niet vergroten. Maar mijn fractie is op dat punt verdeeld. Voorzitter, dat geldt ook voor het amendement van Liberaal Laren van de wethouder duidelijk heeft gemaakt dat het niet een besparing is vanwege de kapvergunningen maar APV-vergunningen. Dus ook daar heeft mijn fractie geen behoefte aan. Voorzitter, de heer Loeff die heeft in zijn betoog, waar ik hem een compliment voor maak, gepleit voor een meerjarige visie ozb. Werd niet echt omarmd door de wethouder, maar ik kan me heel goed voorstellen dat daar nog eens even verder over nagedacht wordt in het college. Want het zou wel degelijk een bijdrage kunnen zijn aan het perspectief op lange termijn voor een gezonde financiële verhouding. Maar doe dat dan ook, tegen de achtergrond, van de bereidheid om franje te schrappen. Want alleen maar verhogen en niet kritisch kijken naar de uitgaven, dat zou mijn fractie in ieder geval veel te ver gaan.

De voorzitter: Een interruptie van de heer Wegter.

De heer Wegter: Mag ik een vraag stellen aan ...

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Wegter: U drukt u cryptisch uit mijnheer de Bondt, en dat begrijp ik want het is een uitermate lastig thema. Een collega zei vanochtend dat hij dus ozb, dat was verder de implicatie van zijn verhaal, dat hij een reële stijging binnen de komende jaren niet uitsluit. Dat is in feite de implicatie van zijn verhaal. Nu zegt u: Ja, over meer jaren kunnen we nadenken, maar ... Bent u dus eens met de stelling van uw collega van de coalitie in de komende de jaren de reële stijging van de ozb ook door u niet wordt uitgesloten?

De voorzitter: Uitstekend verwoorde introductie. De heer De Bondt.

De heer De Bondt: Voorzitter, ik heb gezegd dat ik inderdaad mijn aansluit bij wat mijn collega heeft gezegd over het meerjarenperspectief. Dat is wat anders als dat ik op voorhand zegt van: het beeld van Laren is zo somber dat de belasting wel omhoog zal moeten. Ik heb tegelijkertijd daarbij gezegd, en dat wordt

gemakshalve even vergeten door D66, daar kom ik ook zo trouwens op terug, dat de franje schrappen daar wat de VVD-fractie betreft een onlosmakelijk deel van zal moeten zijn.

De heer Wegter: Mag ik dan nog een vraag stellen, voorzitter?

De voorzitter: Dat mag, de heer Wegter. Gaat uw gang.

De heer Wegter: De vertegenwoordiger van de coalitie, de wethouder, zegt dat betreft de franje de citroen is uitgeperst zegt hij. Er zijn geen verdere bezuinigingsmogelijkheden in de ogen van de wethouder. Dus die franje waar u het over hebt, die is volgens de coalitie niet aan de orde. Niettemin zegt uw collega: we moeten meer jaren nadenken en dus ozb-verhoging reëel niet uitsluiten. Nog een keer: als die franje er niet meer is, bent u dan nog steeds bereid om, met uw collega, na te denken over een reële verhoging van de ozb in de komende jaren?

De voorzitter: De heer De Bondt.

De heer Bondt: Ja, voorzitter het wordt natuurlijk aardig als de wethouder zegt: er is geen franje meer. Dat betekent voor mijn fractie niet dat er geen zaken zijn die geschrapt kunnen worden, of minder kunnen zijn, of ... En vraag mij nou niet naar voorbeelden. Dat is nou precies eigenlijk, voorzitter, wat ik had willen doen aan de fracties in de oppositie die kommer en kwel hebben over het financiële beleid. Ik hoor allerlei ... En met D66 voorop. In wezen is de financiële positie van de gemeente wel zodanig slecht en ellendig dat ik eerlijk gezegd een lawine aan moties en amendementen had verwacht om die financiële positie wat te verbeteren. En dat is een ... We zitten met de vierde begroting, en het is al vier begrotingen lang niet gelukt. Ik moet ook zeggen we hebben ons een keer teruggetrokken hier in deze zaal, aan de hand van voorstellen die de fracties deden om te bezuinigen. Nou, voorzitter, bij elkaar opgeteld was het misschien een tientje van de oppositie. En dat is hun goed recht, ze zijn oppositie. Maar als je zo onderuit de zak geeft als de heer Wegter dit keer deed, dan constateer ik toch wel dat je iets meer je best had moeten doen. Voorzitter ...

De voorzitter: Mijnheer De Bondt, als u de behoefte voelt om het tempo te verhogen van uw betoog, hou ik u niet tegen.

De heer De Bondt: Dat ga ik doen. Ga ik doen, ik ga zelfs afronden. Ik vond het wel een interessante opmerking van de heer Van den Berg over de Schepel, maar het schijnt toch dat dat in ieder geval, en woningbouw daar, dat dat toch veel lastiger zal zijn dan het lijkt. Voorzitter, ik neem één ding graag over van mevrouw Timmermans. Heldere keuzes maken heeft ze gezegd. En daar ben ik het mee eens. En ik ben ook benieuwd, hoe dat uitpakt. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u mijnheer De Bondt, het is overigens mevrouw Timmerman. En dan is het woord aan de fractie van Larens Behoud.

De heer Loeff: Voorzitter, dank u wel. Het college heeft denk ik heel duidelijk geantwoord op een aantal vragen die hier zijn gerezen en ook ...

De voorzitter: Mijnheer Loeff, wilt u nog één moment. Ik heb de hint begrepen mijnheer Van der Zwaan. Mijnheer Wegter, uw microfoon staat nog aan.

De heer Wegter: Oh, pardon.

De voorzitter: Mijnheer Loeff, gaat u verder.

De heer Loeff: Dank u. Het college heeft duidelijk antwoord gegeven op een aantal vragen die hier gesteld zijn, naar onze mening. En heeft ook nog een keer duidelijk uitgelegd wat het beleid inhoudt. En het interessante van dat beleid is, denk ik, dat dat sober en doelmatig is. We zien aan alle kanten wensen. Ik hoor wensen vanuit de oppositie. Wij hebben zelf ook een aantal wensen vanuit de motie Groen. En we zien ook dat het college heel duidelijk worstelt om de begroting rond te krijgen. Die zoektocht is een lastige. En ik begrijp, als ik van de wethouder hoor dat hij zegt: Ja, ik kom volgend jaar ook nog geld tekort. Als ik daarbij nog weer een extra investering moet doen in groenonderhoud, dan wordt dat nog weer een plus daarop. En ik begrijp ook dat het college het moeilijk vindt om een dekking daarvoor te zoeken. Het blijft echter toch een punt wat bij ons op de agenda blijft staan. En ik denk dat een ieder die door het dorp fietst ook die sleetsheid en dat achterstallige onderhoud ook constateert als een probleem. Aan de andere kant hebben we ook gezien dat er initiatieven zijn die gestimuleerd worden om dorpingen zelf acties te laten ondernemen. Dus in die zin wil ik het college nog eens vragen om in de laatste maanden van haar regeerperiode om het zo maar te zeggen, ook nog eens te kijken naar het opzetten van een extra uitnodiging naar dorpingen om in ieder geval richting het voorjaar de pleintjes, de parkjes, de strookjes beter vorm te gaan geven. En ik zag ook dat er rond het centrum een enquête was over biodiversiteit. Dat zal de heer Vos zeker aanspreken en dat spreekt ons ook zeer aan. Dus het zou goed zijn in het licht van de bezuinigingen die er zijn, ook te kunnen kijken op welke manier er geïnvesteerd kan worden in de kracht van het dorp. En als het college daar een toezegging op kan doen, dat we daar ook voor laten we zeggen januari, februari over geïnformeerd worden dan is wat ons betreft de motie groen daarbij van tafel. Want wij vinden wel dat er op dit punt gewoon, juist in de winter plant je de bollen voor het voorjaar, de nodige slagkracht zou moeten worden betracht. Dat over het onderwerp groen. Dan het onderwerp sport. Ik word de wethouder zeggen: Ja, de sportverenigingen kunnen nog aanvragen doen. Er was bij ons even onduidelijkheid: Is dat nou voor 1 maart of 1 april die sluitingsdatum? Dat zit natuurlijk precies tussen de verkiezingsperiode waarbij de toekenning, het zij daarvoor het zij daartussen het zij daarna gaat vallen, en de mededeling aan de raad, hetzij aan de oude raad, hetzij aan de nieuwe raad is. Kortom, we zitten een beetje op de wip met een reservering. En die reservering ten hoogte van 85 duizend euro, ik begrijp van de heer Calis dat is een bestemmingsreserve. Wij zijn in principe bereid om die bestemmingsreserve te laten voor wat het is en het amendement niet in te dienen, als u ons kan garanderen dat de raad, of dat nou deze raad is of de nieuwe raad, vooraf geïnformeerd wordt over de voornemens tot uitreiking van de subsidie. Zodat de raad daar ook een klap op kan geven. En daarmee trekken we dan het mandaat voor deze periode in. In die zin dat de nieuwe raad er ook anders over zou kunnen beslissen in haar wijsheid, misschien ook wel een extra bedrag ter beschikking kan stellen als we vinden dat we nog meer nodig hebben. Dat geeft aan de ene kant de raad brengt dat wat meer in positie, aan de andere kant is het ook duidelijk dat aanvragen kunnen doorlopen. En dan is het of aan de oude, of aan de nieuwe raad om te besluiten in hoeverre de sport hiermee gesteund wordt. Graag daarover nog duidelijkheid van de kant van het college. En dan het zorgverhaal. Ik was eigenlijk wel weer gebiologeerd door de antwoorden van de heer Den Dunnen over het sociaal domein. En met name de concreetheid vind ik heel erg prettig. We worden meegenomen en waar ik nog ADHD als het grote probleem zag, blijkt het nu dyslexie te zijn. En dyslexie onder jongeren, enkelvoudig. Wat dan dubbelvoudig is, ik weet dat dan twee ogen zijn waarmee je niet kunt lezen, zoiets zou het dan moeten zijn. Maar dyslexie is natuurlijk heel interessant. En die dyslexie constateer ik ook wel een beetje af en toe bij de raad. En met name als het gaat over de oppositiepartijen die elke keer in ieder geval enkelzijdig lezen, laten we het maar zo zeggen. Zij lezen de kommer en de kwel en ik sluit mij geheel aan bij onze collega van de VVD die zegt: waar is dan de oplossing? Want als je begrijpend lezen kunt, en kennelijk kunnen we dat allemaal alleen verschilt de interpretatie daarvan, dan is vervolgens: wat gaan we daar dan aan doen? En als ik dan het amendement zie wat D66 indient, om nog een beetje te gaan bezuinigen op de percentages waarbij de WOZ

dan net even iets minder of iets meer zou moeten opbrengen. Terwijl er wel een waslijst is van wat er allemaal tekort is, dan heb ik het precies weer het punt gezien waar wij ook in onze eerste termijn op hadden. Het gaat over 10 duizend euro en niet over een ton. En ik ben benieuwd waar de oppositie, en dan nodig ik met name Timmerman en de heer Wegter uit, nou die tonnen vandaan halen omdat structurele tekort bij te klussen. Want dat is waar we voor staan en die taak, die antwoorden, worden niet gegeven.

De voorzitter: Een interruptie van de heer Wegter.

De heer Wegter: Mijnheer Loeff, als het gaat over het ozb, dan is één van de maatstaven daarbij de waardestijging van de woningen. Wij stellen objectief vast dat de waardestijging volgens de waarderingskamer niet zeven, maar 9 procent is. En het is op grond daarvan dat we een amendement indienen. Omdat de waardestijging, zoals eerder door het college gehanteerd, naar onze opvatting niet juist is. Dat is het enige wat er aan de hand is. Dat kunt u ons toch niet verwijten, het gaat over het feit dat de waarderingskamer een cijfer geeft wat niet wordt overgenomen door het college. Daar gaat het om.

De heer Loeff: Maar ik verbaas me over uw hele pleidooi waarin u een tirade afspeelt over wat er allemaal mis is met die begroting, en dan komt u over twee procent waarderingskamer als enig amendement. Terwijl ik verwacht dat u structurele voorstellen doet om deze begroting op orde krijgen. Want dat is wat u toch betoogt. Het college moet hier iets doen, want het deugt allemaal niet. Het is allemaal niet goed, het is verkeerd, we gaan de afgrond in. De enige optie is een fusie in een groter verband als dat geen geld kost, alsof dat geen frictie oplevert. En het enige wat u doet is met twee procent amendement komen op een detail. Dan denk ik: Ja, waar zijn uw constructieve voorstellen?

De voorzitter: Ho, ho, stop. Dit debatje heeft betrekking op een motie. Die gaan we even verduidelijken, verder kan de heer Wegter in zijn tweede termijn reageren. Volgens mij is uw punt duidelijk. Meneer Wegter, gaat uw gang.

De heer Wegter: Ik zou denk ik de tweede termijn hanteren om aan te geven dat meer aan de orde is dan alleen maar onderuit de zak geven, zoals uw collega aangeeft. Het gaat over andere zaken dan u nu suggereert. Ik heb bijvoorbeeld het woord fusie niet in de mond genomen. Ik stel alleen vast in mijn betoog, dat blijkbaar de ambitie om zelfstandig te worden niet kan worden waargemaakt voor zover de financiën daarvoor een rol spelen. Dat is het enige wat ik zeg. Dank u wel.

De voorzitter: Ter verduidelijking: mijnheer Loeff, vervolg vooral uw betoog.

De heer Loeff: Ja, dank u, voorzitter. Nou, dit kleine debatje gezegd hebbende betreur ik eigenlijk een beetje dat de heer Van den Berg met al zijn vragen ook een beetje zijn mogelijke afscheid aankondigt. En ik nodig het CDA van harte uit om zich ten volle in de verkiezingsstrijd te mengen. Omdat ik ook de bijdrage van de heer Van den Berg aan alle debatten en discussies uiterst zinvol vindt, en ook de constructieve houding. En in die zin hoop ik dat we een volgende constellatie toch weer kunnen rekenen op een mooie algemene beschouwingen van het CDA die ook binnen de tijd is. Dat voor deze termijn. En dank u, voorzitter.

De voorzitter: Dank mijnheer Loeff, overigens voor de wetenschap: met uitzondering van de CDA-fractie was u allemaal binnen de tijd. Mijnheer Wegter.

De heer Wegter: Dank u wel, voorzitter. Eerst iets over BEL-combinatie. Ik hoop dat de betrokkenen die hier aan de publieke tribune zitten geënthousiasmeerd zijn geworden door de discussie die vanmorgen heeft

plaatsgevonden. De kritiek die van onze zijde gegeven werd, heeft uiteraard geen enkele betrekking op het personeel dat als zodanig met die moeilijke taak is belast. Integendeel: we hebben de grootst mogelijke bewondering voor de manier waarop u in deze moeilijke tijden uw taak vervult. Dus wat dat betreft moet u de kritiek die wij hebben wel in het juiste perspectief plaatsen. Het is ... De moeilijkheid ligt er niet bij het personeel van de BEL-combinatie, maar bij de bestuurders die uiteindelijk die zaak moeten leiden. En die moet perspectief bieden aan die BEL-combinatie, en daar is volgens mij het één en ander mis. Goed. Nu even terug naar die bezuinigingen en ik vind dat toch een kernpunt van de democratie. Dat de oppositie niet alleen het recht maar ook de plicht heeft om kritiek te leveren daar waar dat nodig is. Dat recht en die plicht kunt u ons niet ontzeggen. En met die instelling ben ik vanochtend hier gekomen. Om daaraan te geven waar naar onze opvatting zaken niet goed zijn, om dat aan te geven. Dat is onze opdracht. Het is aan u om dat dan te verdedigen. Dan moet ik u nog een kleine herinnering brengen. Het was deze fractie die twee jaar geleden, toen het college min of meer wanhopig riep: waar zijn dan die mogelijkheden voor bezuinigingen, was het deze fractie die toen gezegd heeft: zouden we niet met elkaar om tafel kunnen gaan zitten om gezamenlijk na te denken over of bezuinigingen er kunnen komen. En het was deze fractie die toen met een aantal concrete voorstellen is gekomen en dat ging over meer dan tien euro, kan ik u zeggen. Ik noem een paar voorbeelden, wat toen nog niet aan de orde was. We gaan opnieuw praten over het behoud van Laren, gaan opnieuw nadenken over het gemeentehuis hier misschien kunnen opheffen en als raad naar deze zaal kunnen gaan. We gaan eens praten over van drie naar twee wethouders, en we gaan praten over al dan niet het centrum pand kunnen opheffen. Dat waren concrete dingen, die wel deels zijn opgevolgd maar ook deels niet ...

De voorzitter: Wacht even, wacht even. De interruptie van de heer De Bondt.

De heer de Bondt: Het ging qua inbrengen volgens mij voornamelijk over die zelfstandigheid van Laren, en die BEL-constructie die haalt het toch niet bij waar wij voorstander van zijn, namelijk een gedwongen fusie.

De voorzitter: De heer Wegter, vervolg uw betoog.

De heer Wegter: Het is bijzonder interessant, het woord fusie voortdurend die genoemd wordt door de zijde van de coalitie, terwijl ik dat helemaal niet in de mond neem. Dat was ook bij onze bezuinigingsvoorstellen niet aan de orde. Dus mijnheer De Bondt, u moet de kerk wel in het midden van het dorp laten. In het Duits zeggen ze dan: man muss die Kirche im Dorf lassen. Terug naar ... Ander onderwerp. Laren Regenklaar. Ik ben uitermate blij dat blijkbaar de impasse kan worden doorbroken, want ondertussen is blijkbaar ook, in het college althans zijn nieuwe ideeën gelanceerd. En ik zal met zeer veel genoegen de informele zitting afwachten waarin verder verklaring gegeven wordt over op welke wijze deze impasse kan worden doorbroken. En ik ben bijzonder blij om dat nog voor de verkiezingen, om mogelijk dat punt te kunnen oplossen. Hoe meer duidelijkheid voor de verkiezingen, hoe liever. Want dat op dit moment de situatie pijnlijk is, voor de coalitie, is het minste dat dan wel gezegd kan worden op dit punt. De financiële positie en de herverdeling van het gemeentefonds. Dat wordt door de wethouder feitelijk erkend, dat die pijnlijk is en hij doet dan wel poging om te zeggen: je moet het allemaal nog een beetje afwachten, we gaan nog verder protesteren. Maar vooralsnog is het feit, dat was onze constatering vanmorgen, dat die herverdeling leidt tot grote onzekerheid op midden en lange termijn met betrekking tot onze financiële positie. Daar ging het om. Ik wens de wethouder succes om daar nog wat aan te veranderen, maar vooralsnog ziet het er donker uit als het gaat over de mogelijkheid om zwarte cijfers te krijgen vanaf 2023. Dan de ozb-kwestie. Nogmaals, en dat is dan blijkbaar mag het wel in de ogen van de collega van Laren's Behoud, voor ons gaat het over, zo je wil, het boekhoudkundige correcte handeling. We hebben vorig jaar daar ook een discussie over gehad, over de waardeinstijging en wat de invloed daarvan is. Als ik het goed zie, en de wethouder zal mij hopelijk daarin bijsturen, de wethouder zegt: we

moeten de opbrengst uiteindelijk van de ozb moet ten hoogste met twee procent stijgen. Dat is de inflatie. Daar gaat het hem om. De opbrengst, daar gaat het om. En dan zijn er twee factoren. Dat is de waardeestijging en het tarief. En naarmate de waarde stijgt, moet het tarief daarvan aan de hand worden aangepast. Welnu, daar zijn we het allemaal over eens. Het enige wat ik vaststel, en dat heb ik met amendement aangegeven, dat de waarderingskamer volgens onze gegevens geen 7, maar 9 procent aangeeft. Als dat zo is, is ons amendement volstrekt consequent. Dat moet dus ook het tarief met hetzelfde percentage worden aangepast. C'est tout. C'est tout. En ik zie niet in wat daar mis aan is. En dat heeft niks te maken met oppositie of onderuit de zak, dat zijn gewoon correcte maatregelen. En ik verzoek dan ook, een vriendelijk verzoek aan Larens Behoud, om in die zin ons amendement te beschouwen. Dan de Larens Kweek, ben ik uitermate gelukkig mee dat daar op korte termijn, dus nog voor Sinterklaas als ik het goed begrijp, dat we daar over kunnen spreken in de maand november hebt u gezegd. In de maand november. Oh, december. Dan wordt het een kerstcadeau. Nou, ik moet u zeggen: ik kan het bijna niet begrijpen dat er mensen in de zaal zijn die, gezien de enorme woningnood die er is in Nederland en ook in Laren, dat een dergelijk project bij voorbaat naar de schroothoop wordt gegooid. Ik kan dat in ieder geval niet verklaren, en ik verzeker u dat wij daar ook met de komende verkiezingen een hard punt van zullen maken. Dan inflatiepercentage. Opnieuw een boekhoudkundige kwestie, zo je wil. We hebben een motie voorbereid, ik verzoek dadelijk ook de wethouder om die te verdelen, waarin we vaststellen dat dat inflatiepercentage, als ik het goed zie volgens onze begroting, betreft volgens ons twee indexcijfers. Twee derde deel van de overheidsconsumptie, en één derde deel van de consumentenprijsindex. Dat zijn de twee criteria die gelden. Maar op grond daarvan kun je tot verschillende slotsommen komen. Dat hangt er vanaf wel tijdstip en zo je daarvoor in aanmerking neemt. Dat erkent de wethouder zelf met zijn betoog van vanochtend. Onze motie zegt dus om aan het college te verzoeken in de financiële verordening op te nemen welk indexcijfer, of inflatiecijfer, en ook welke periode er gehanteerd wordt, bij alle financiële handelingen waar aanpassingen toegepast worden op basis van de inflatie. En twee, in de financiële verordeningen op te nemen welk indexcijfer gebruik gemaakt wordt. Dus het is alleen maar om daardoor de lezer te helpen om te kunnen beoordelen of de inflatiecijfers kloppen. Dat is via de motie aangegeven. We komen nog terug op die ozb. We hebben daarvoor een amendement ingediend en we hopen van harte dat u dat kunt steunen. Nog even de prachtige woorden van de heer De Bondt over die Europese aanpak van de klimaat, daar is hij blijkbaar nu van overtuigd dat dat belangrijk is. Hij is er ook van overtuigd dat dat nationaal gevolgen moet hebben en dus moet het ook gevolgen hebben lokaal. We kunnen heel even naar onze vriend de heer De Bondt vragen toen we een half jaar geleden voor de keuze werden gesteld: wat gaan we nou doen als Laren om aan die energietransitie bij te dragen? Voor hem een hard punt, energietransitie, begrijp ik vanochtend. Wat was toen de conclusie? Er was een notitie, die lag voor, de ... heeft daar mee gewerkt, en het enige wat toen verteld werd: wij nemen kennis van dat document. Blijkbaar was de urgentie op dat moment niet aanwezig. En nu stel ik met verwondering vast dat nu in een keer de urgentie wel wordt vastgesteld. Wees dan wat consequenter en neem dan eerder serieus, de pogingen die gedaan worden op lokaal, op regionaal en op nationaal niveau om daar wat aan te doen. Dat u daarbij ook de kernenergie wil betrekken is wat mij betreft zeker bespreekbaar, of dat realistisch is wat anders, maar als u kernenergie straks op de Noolseweg wilt hebben vind ik dat allemaal prima.

De heer De Bondt: Voorzitter ...

De voorzitter: Een interruptie van de heer De Bondt.

De heer De Bondt: Voorzitter, de heer Wegter die meent een wijziging geconstateerd te kunnen hebben. Dan moet kunnen daarin teleurstellen. Maar ik dank u wel voor de prijzende woorden die hij daaraan wijdt. Immers, dat ik vanuit de top Glasgow naar de 55 documenten van Brussel, danken we aan Timmerman, niet

denk ik aan wie dan ook. Hij heeft zich daar ongelofelijk voor ingespannen. Maar dat het nu op de vertaling daarvan aankomt. Tegelijkertijd heb ik gezegd: de mogelijkheden van Laren zijn maar zeer beperkt. En dat is precies aansluiten bij wat ik al eerder in deze debatten hierover heb aangegeven.

De voorzitter: Ik hoor een interruptie van de heer Vos.

De heer Vos: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik zou toch graag aan de heer De Bondt willen vragen of hij dan mogelijkwijs het voorstel zoals dat toen behandeld is nog een keer zou willen bekijken en ook kijken wat hij toen gestemd heeft bij die gelegenheid. Want u kunt nu wel zeggen: nou, ik ben niet veranderd in mening. Maar ik meen te constateren dat u bij die gelegenheid echt het voorstel van het college om een terughoudende houding aan te nemen, echt van harte ondersteund heeft. En ik meen dat er maar een heel bescheiden aantal partijen hier aan tafel gezegd heeft: nou, dat is eigenlijk toch een beetje gek.

De voorzitter: De heer De Bondt geeft hier duidelijkheid over en daarna gaat de heer Wegter verder met zijn betoog.

De heer De Bondt: Voorzitter, die bescheidenheid vorige keer is niet anders dan de bescheidenheid van nu. Waarin ik aangeef A: op de schaal van, laten we zeggen de wereld, respectievelijk Europa, respectievelijk Nederland is een Laren maar een zandkorreltje. Die, met mevrouw Timmerman citerend zou ik haast zeggen, alles wat kwetsbaar is moet beschermd worden. Dat punt van die, dat wij maar relatief als gemeente weinig kunnen doen, dat staat voor mij als een paal boven water. En dat heb ik ook vanmorgen in mijn eerste termijn heel helder gemaakt. Wat niet wil zeggen dat je kansen die er soms liggen niet zou moeten oppakken.

De voorzitter: Helder. Ik constateer wel dat het toekomstige commissie bovenlokale zaken qua geografisch spreidingsgebied met de week uitdijt. Dus we gaan extra vergaderingen inboeken. Mijnheer Wegter. Gaat hij verder.

De heer Wegter: Nou, die bovenlokale thema's daar behoren ook Europese thema's toe inderdaad, dat lijkt me wel duidelijk. Ik constateer alleen, mijnheer De Bondt, dat toen die nood aan de orde kwam, die zorgvuldig is voorbereid door de regio en door de nationale overheden, en waarin een aantal concrete punten aan de orde komen met betrekking tot energietransitie. Dat deze raad in meerderheid niet verder kwam dan: daarvan kennis nemen. Men was zelfs niet bereid om die nota als zodanig serieus te gaan behandelen. Dat was de situatie die zich toen aftekende. Als u nu zegt: dat betreurt ik. Dan vind ik dat heel flink van u, want dat is precies wat ik vandaag van u wil horen.

De voorzitter: Mijnheer Wegter, dit punt is nu voldoende gemaakt.

De heer Wegter: Nou, dat vind ik helemaal niet dat dat voldoende is gemaakt. Ik wacht nog even de reactie van mijnheer De Bondt af. Daarmee afsluitend, voorzitter, nogmaals ik vind dat het college goed werk heeft verricht met de begroting perikelen om te gaan. We stellen met elkaar vast dat de toekomstperspectieven uitermate somber zijn. En ja, met deze boodschap zullen op een constructieve wijze naar de komende verkiezingen toe gaan. Dank u zeer.

De voorzitter: De heer Wegter, dank. Even ... U hebt een motie ingediend over de inflatie, die heeft u nu ingediend, die is onderdeel van het beraad en wordt verspreid. En het amendement over de woningwaarde houdt u ook een stand, hè? Helder. Dan kom ik bij de fractie van Liberaal Laren.

Mevrouw Timmerman: Dank u wel, voorzitter. Ja, er is al heel wat gezegd. Laat ik beginnen met ... Er wordt mijn collega van D66 en Liberaal Laren verweten: het is allemaal wel kommer en kwel, en waar komen jullie zelf mee? Nou, dat hebben wij vier jaar lang gedaan. Acht jaar lang gedaan. Met van alles en nog wat gekomen. Maar als dat door de coalitiepartijen niet wordt aangenomen, dan gebeurt er natuurlijk niets. Wat dat betreft steun ik het betoog van D66. Kijk, en die honderd moties en amendementen, ja, dat hadden we makkelijk kunnen doen. Want als u door de begroting gaat, daar staan zoveel zaken in waar je het over zou willen hebben. Maar je krijgt maar tien minuten en dan kun je maar heel weinig doen. En het bestuur zit hier om te besturen. En die maakt die begroting. En die begroting is opgebouwd uit zaken die allemaal eigenlijk al in de voorgaande jaren in gang zijn gezet. Heel vaak tegen onze wens in, omdat wij vinden dat wij ... Dat onze financiën op orde moeten zijn. De wethouder die heeft daar een heel ambtenarenapparaat voor. Wij niet. Dus u kunt niet van ons verwachten dat wij, terwijl het makkelijk had gekund, een hele begroting gaan amenderen. Want wat je van de ene afhaalt, moet er bij de andere weer bij. En daarbij, wat ik al gezegd heb, u zei: jullie kwamen niet verder dan 10 euro om te bezuinigen. Nou, daar zou ik zeggen: lees het nog maar eens een keertje goed door. En als we het hebben over franjes schrappen, dat dat niet helpt. In ons betoog hebben we in eerste instantie al gezegd dat de aannames van de padelbanen en het 'alles voor de stijl'-zoekers in het centrum. Dat is bij elkaar vier ton. Dat is dus geen tientje. En nou heb ik het over de afgelopen twee maanden. En zo kan ik nog een hele lange lijst erbij zetten. Ja, en dan, even op de antwoorden van de wethouders. Meneer Calis die doet heel luchtig over alle leningen die we hebben. Die echt faliekant de pan uit rijzen. En die ziet dat als een hypotheek. Nou, ik denk dat Griekenland en Italië daar vroeger ook zo over dachten. Dat is uiteindelijk niet bevallen en ik denk dat wij deze zelfde kant uitgaan. Kijk, als je nu een lening neemt voor een investering: prima. Maar niet om gaten in de begroting te dichten. En dat gebeurt veel te veel. Dan de ozb. Daar is al het een en ander over gezegd. Ik ben het met mijnheer Wegter volkomen eens. Wij hebben nog overwogen om daar ook een amendement op te maken omdat die zeven procent niet deugde, maar dat hebben we al jaren op rij gedaan en dat werd steeds niet overgenomen. Dus wij hebben ons de moeite bespaard, maar wij steunen het amendement van D66 zeer zeker. Als je een bepaalde afspraak maakt dat de inflatie en de huizenprijsstijging verdisconteerd worden in de tarieven, dan moet je dat ook doen. Als betrouwbaar bestuur. En niet een lager bedrag neerzetten. En zoals vorig jaar gebeurde dat er daardoor aantoonbaar teveel geld was binnengehaald en dan weigeren om het aan de burger terug te betalen. En de reflex van de wethouder financiën is dan altijd: oh, nou, als het tekort komen dan moeten we de ozb verhogen. Nou, dat is niet onze visie. Dat moge duidelijk zijn. Ik vond de analyse van mijnheer Den Dunnen heel helder. Alleen wij hadden in ons betoog gevraagd om een evaluatie over de gevolgen van deze bezuinigingen. Dat vragen we niet nu. Maar zouden we wel heel graag willen weten. En dan heb ik het niet over de financiële consequenties. Maar heb ik het over de gevolgen van de ouderen. Ik heb hem net horen zeggen: huishoudelijke hulp. Daar is meer uitstroom dan instroom. Omdat je het dan net zo goed particulier kunt doen. Dat heeft dus te maken met de financiën. Maar wat wij eigenlijk zouden willen weten: wat zijn de gevolgen daarvan? Want in hetzelfde straatje noemt u meer vragen over dagbehandeling en meer vragen over verzorging. Wat zijn de gevolgen als de huishoudelijke hulp wegvalt en mensen niet meer zelfstandig kunnen blijven wonen? Je moet een enorme indicatie hebben om nog in een verzorgingshuis terecht te kunnen, en ik denk dat we juist deze groep heel erg goed in de gaten moeten houden. Eerst is er door de regeringspartijen in de loop der jaren gezegd: je moet zo lang mogelijk in je eigen huis blijven. En dan kwam daar de financiële tools kwamen daarbij aan verzorging aan huis. De bejaardenhuizen werden gesloten. De indicaties gingen enorm omhoog. En vervolgens zitten die mensen daar, en wat gebeurt er? Alle kranen worden dichtgedraaid voor de hulp. En dat heeft ... Dat kan enorme consequenties hebben. Vandaar onze vraag. Een evaluatie over de gevolgen van de bezuinigingen bij deze groep mensen. En ja, als ik dan hoor dyslexie. Dan denk ik niet dat de bibliotheek moeten halveren. Want die kan daar een enorme grote rol bij spelen. Zeker als kinderen al heel vroeg met taal in aanraking komen en met lezen in aanraking komen. Dan ... Die toename van de dyslexie is er

niet voor niets. Laat ik het zo zeggen. Even kijken hoor. Financiële consequenties. Ja. Dan de kapaanvragen. Ik begrijp dat dit nu onder de APV valt en dat dat verkeerd in de begroting is opgenomen. Dat is prima. Dan trekken wij ons amendement in. Maar wij willen er wel van verzekerd zijn dat er voldoende tijd is om zorgvuldige afwegingen te kunnen blijven maken. En dat zullen we ook zorgvuldig monitoren. En dan de antwoord op onze hertenvraag, de verzorging. Die begrijp ik niet helemaal. Wij zijn zeker niet gerustgesteld. U zegt: het kan binnen de bezuinigingen. Als ik nu, het blijft door de eigen ambtenaren, er is mij ook verteld binnen de BEL dat die het zouden blijven doen. En als je dan naar de cijfers kijkt, de uren van de BEL-combinatie was 26.500 euro, en nu nog maar 2,6 duizend. Dus dan hou je niet zoveel meer over om te verzorgen. Wel zien wij staan: personeel van derden. Dat was voorheen de Toringroep en die staat er nu ook in. Dus twee dingen begrijp ik niet. Eigen ambtenaren is dus op nihil gezet en personeel van derden op 33.000 euro. Ik zou graag van u, want ik heb nog een amendement hier, willen horen hier duidelijk uitgesproken, dat het een foutje is hier en dat personeel van derden gewoon de BEL-ambtenaren zijn. En dan zijn wij gerustgesteld. Dank u wel.

De voorzitter: Nou, dat is een helder verzoek. Dat was uw termijn. U heeft uw amendement ingetrokken dat heeft u gezegd, dat klopt. Dan kom ik bij de fractie van het CDA. Mijnheer [...] ik heb al uw toezeggingen en verzoeken genoteerd, het komt goed.

De heer Van den Berg: Voorzitter, dank u wel voor deze tweede termijn. Laat ik beginnen dat ik het zeer waardeer dat u in de eerste termijn mij de ruimte heeft gegeven. En dat dat vervolgens in de tweede termijn door mijn collega Karel Loeff ter rechterzijde mooi werd ingekopt en die warme woorden worden zeer gewaardeerd want we doen het hier met elkaar, ondanks dat het misschien wel eens wat scherpte is. Datzelfde kan ik over het college zeggen. De beantwoording van de vragen, te beginnen bij wethouder Calis ter linkerzijde van mij voor degenen die dat niet zien, die heeft genereus geantwoord. En zelfs in mijn woorden mea culpa: Er wordt wel eens een menselijke fout gemaakt. Ik kom er zo nog wel even op. Maar die verontschuldiging waar hij om vroeg, die heeft hij bij dezen. Datzelfde geldt eigenlijk ook voor de heer Stam. Ik haal er een punt uit, hè, het plotselinge ... Je kan niet plotseling zomaar het sportbeleid stopzetten. Dat snappen we ook allemaal nog wel. Het onderhoud van het groen geeft hij een duidelijk antwoord op. Misschien niet wat we willen horen, maar wel een helder antwoord. En dat hij vooral dan ook nog weer over de woningbouw in de Larense Kweek begint om de gevoelens te peilen in december. Allemaal zaken waarvan ik denk: als daarop geantwoord moet, ha, wat moeten we daarmee? Maar het is een wethouder die zijn rug recht houdt en dan ook zegt als wij beginnen over het brinkje aan de zijtak dat hij bereid is om toch nog even te kijken naar hoe en wat precies de veiligheid rondom dat brinkje met betrekking tot het plaatsen van het hekwerk. Dat zijn toch de lichtpuntjes die hier vanmorgen, hoewel we een kritische inbreng hadden, door de wethouders op deze manier zonder al te veel zurigheid worden geantwoord. Dat stellen wij op prijs. Dus dank daarvoor. De beantwoording was ook redelijk compleet. En met was is dat er nog een paar zaken ...

De voorzitter: Alle dertien goed?

De heer Van den Berg: Sorry?

De voorzitter: Alle dertien goed?

De heer Van den Berg: Nou, er werd net gesproken over boekhouders. Ik ben geen docent, maar ik geef altijd een beetje een ruim getal. Maar ik moet zeggen dat de beantwoording in zijn algemeenheid gewoon wel de zeven benadert, voorzitter. En dat is een compliment aan het college. En uiteraard ook aan de ambtenaren. Wat ik nog een paar punten die eruit wil halen, is dat het volgende. En dan neem ik ook even het amendement

van collega Wegter mee. Dat WOZ-verhaal blijft altijd een beetje een krocht. Ik wil daar eigenlijk nog het volgende aan toevoegen. Dat amendement, dat gaan we niet steunen. En waarom niet? Want nu gaat toevallig een beetje goed. Maar ik ben heel erg benieuwd, als we hier hadden gezeten en het zou een beetje naar beneden moeten. Wat wij dan hier zouden gaan doen als we op die manier eens ernaar gingen kijken. Dan ontstaat er een jojo-effect. En in dat verband wil ik ook benoemen wat de VVD-fractie heeft aangegeven in antwoord op de Larens Behoud voorzet. Moeten we niet eens wat met de ozb? Aan de ozb tornen is vrijwel politieke zelfmoord volgens mij. Zeker in ons dorp. Dat de franje er vanaf moet, of er geen franje bij moet. Daar haak ik op aan en dan zeg ik wel dat als wij zelfstandig zijn zoals we nu zijn en vinden dat we bijvoorbeeld met onze riolering, ons groenonderhoud, de kwaliteit van onze fysieke leefomgeving, daar zaken zijn die onze begroting, en misschien ook wel het sociaal domein zelfs, zaken zijn die vragen om na te denken over een stapsgewijze aanpassing van een aantal zaken in de komende jaren met betrekking tot die ozb, dat dat op voorhand niet afgewezen wordt. Als het maar zinvol in die omgeving wordt geïnvesteerd. En dus inderdaad niet cadeautjes weggeven. Maar dat kunnen we zelf allemaal gaan beloven bij de komende raadsverkiezingen. Dat als antwoord waarom we dat amendement nu niet steunen. Iets anders is wat nog wel even een punt was. In het eerste termijn haalden wij aan de foutieve optelling. Nou, dat is al gezegd en de wethouder heeft genereus aangegeven dat daar fout is gemaakt. Ik begrijp inmiddels ook, en dat is nog even een herbevestiging, dat in dat linker kolommetje in het Larens Journaal eigenlijk een compleet bedrag of een complete post niet zichtbaar is, niet terugkomt. Waardoor, als je dan toch nog steeds de beantwoording van de wethouder volgt, nog steeds kan afvragen: waar zit nou het verschil? Maar ik heb ook de gemeentesecretaris gesproken. Ik begrijp, en ik hoop dat de wethouder dat kan bevestigen als ik de vraag duidelijk stel, dat er inderdaad in de linker kolom kosten niet zichtbaar worden waardoor nog steeds, als je dat niet goed duidelijk hoort, kan denken dat er nog steeds geen goed antwoord is gegeven. Maar ik begrijp gewoon dat de programmabegroting goed is en dat er is inderdaad iets weggevalen is in de linker kolom. In mijn woorden. Als dat zo is dan is denk ik ook dat vuiltje uit de weg. En dan komen we een beetje inderdaad in de afronding over die woningwaardes. Vanmorgen las ik nog ergens, of gisteren in de krant: voor sommige mensen is een tientje per week veel hè, als je van vijftig euro moet rondkomen. En zoals wij hier allemaal zitten hebben we daar denk ik niet zo heel veel last van. Maar ik kan me wel voorstellen dat mensen die in een huis van twee of drie ton wonen, wat nu WOZ-waarde vijf ton is omdat de markt in Laren goed is, dat je je dan wel eens erg achter je oren krabt waar het heen moet. Daarom kan ik ook niet begrijpen, en dat vind ik bijna toch wel reactionair mijnheer Vos van Groen Laren, dat u gaat zeggen dat mensen in te dure woningen hun woningen maar moeten verzilveren. Want dat is namelijk echt tot op dit moment gebeurt. Mensen gaan hun woningen verzilveren maar jagen ook de goedkopere woningen omhoog. En daardoor wonen we helemaal nergens meer. Dus in die zin is dat ook geen oplossing wat mij betreft. En ik zie dat er een interruptie is.

De voorzitter: U nodigt elkaar gewoon uit, hij?

De heer Vos: Ja heel graag, mijnheer de voorzitter. Nee, ik heb alleen aangegeven dat er waarschijnlijk een causaal verband bestaat tussen mensen die een groot huis bewonen en waarschijnlijk ook in staat zijn om het huis te betalen. En daarna heb ik gezegd: en mocht dat niet het geval zijn, dan adviseer ik ze onder te verkopen want dat lijkt me verstandig. Dus als u dat een reactionaire opmerking vind, dan zegt dat misschien meer over uzelf dan over mij. Want dat is niet reactionair, dat is volgens mij een heel verstandig advies wat je zou kunnen geven als je niet in staat bent om te betalen. En het ging over de draagkracht in beginsel, hè. En dat is toch wezenlijk iets anders.

De voorzitter: Helder. Hij is voldoende. Mijnheer Van den Berg.

De heer Van den Berg: De toelichting is goed en het geeft eigenlijk alleen maar meer munitie om het daarop nog even aan te haken. Je kijkt er tegenaan maar niet er in. Je kan aan de buitenkant kijken, en ik trek even vergelijking met mooie grote landgoederen waarvan iedereen nog steeds denkt dat dat hele rijke mensen zijn. Maar het vermogen zit in die goederen. En dat moet in stand gehouden worden en dat kost geld. En over het algemeen is dat eigenlijk nu op dit moment ook gewoon voor mensen met een eigen huis zo aan het worden. Je kijkt er tegenaan. Je kan een prachtig mooi huis in Laren wonen. Het kan een miljoen euro waard zijn maar wat heb je aan die miljoen als je het verkoopt en vervolgens niet eens voor de werkelijke woningwaarde van vijf ton iets terug kan kopen. Vandaar, mijnheer Vos, we gaan er ook nu niet uitkomen. Maar ik vind het wel ook in dit verband goed om het toch even aan te haken, dat we dat gegoochel met percentages, en het omlaag en nu zeg ik gegoochel maar dat is het niet, het rekenen met dit soort percentages niet te gemakkelijk in een amendement of een motie doen. Want laat ik eerlijkheidshalve ook gewoon zeggen dat als ik nu een meter opzij naar links zou schuiven en op de plek van mijnheer Calis zat, niet zeker zou zijn dat ik het allemaal veel beter zou doen. En ook dat is dan zeg maar weer een compliment. En dat is ook een beetje de bestuurlijke insteek die wij kiezen. Kijk, oppositie maken is moeilijk, en ik heb het daarstraks geprobeerd, en gedaan. Maar we zijn wel bestuurders met elkaar. We moeten het samen doen. En in die positieve flow, voorzitter, wil ik het ook eigenlijk tot een afronding brengen. Dat er nog best wel wat zaken zijn die schuren, daar zullen we ons ook over laten horen. Die woningbouwplannen, ik snap heus wel dat niemand het leuk vindt om te zeggen dat als er een motie komt om de Rabobank alleen nog maar betaalbare woningen heb ik het nu over, of sociaal, maar betaalbaar, vijf zes ton, dat het allemaal moeilijk is en ingewikkeld en niet leuk ontvangen wordt. Maar die vrijheid moet u ons als oppositie of als partij geven om dat soort stappen te zetten. Ook dat we de Larense Kweek groen willen houden moeten kunnen begrijpen. Maar ook wel dat we de padelrel, en dat is dan de afsluiting voorzitter, niet gaan gebruiken om een wethouder het kleedje onder de voeten vandaan te trekken. En vandaag ook niet het kleedje onder het college proberen uit te trekken. Los van dat het niks oplevert hoop ik wel dat deze discussie de scherpte aanbrengt en wij elkaar in maart niet dit alles vergeten zijn en opeens weer cadeautjes gegeven. Maar vooral naar de inhoud gaan kijken. Voorzitter, dank u wel voor deze tweede termijn.

De voorzitter: Mooie afsluiting, mijnheer Van den Berg. We hebben een hele brede discussie vanmorgen gehad. En ik heb volop ruimte gegeven om elkaar te horen en uit te laten praten en tot meningsvorming te komen. En ik ga nu proberen tot een afsluiting van de vergadering te komen zodat we een brug kunnen slaan naar de besluitvorming. Dat betekent dat ik nog een reactie vraag van de zijde van het college. Maar zo concreet mogelijk op de eindjes die nog open liggen. Want een aantal fracties hebben echt nog om duidelijkheid gevraagd bij u in overweging om een motie of amendement wel of niet in te dienen. Dan begin ik even bij de heer Den Dunnen. Met de vraag van de fractie van Liberaal Laren over de huishoudelijke hulp.

De heer Den Dunnen: Ja, dank u wel mijnheer de voorzitter. Ik zal toezeggen dat we bij de cijfers die we in december weer zullen presenteren, dat we daar ook gaan kijken: wat zijn de eventuele gevolgen van de bezuinigingen? Voor zover we daar inzicht in hebben en kunnen krijgen. Voor wat betreft de zorg aan de ouderen: we zien wel dat er een verschuiving plaatsvindt. Er vindt een verschuiving plaats naar de woonbegeleiding en verzorging. Maar een van de issues bij de bezuinigingen was dat we daar meer met eigen mensen zouden gaan doen. We zouden daar eigen consultants voor aanstellen. Dat is intussen gebeurd. En misschien dus ook dat de zorg verleend wordt, maar dat de declaraties in de kosten teruglopen.

De voorzitter: Helder. Dank. Ik vraag zo mevrouw Timmerman dan nog om een reactie over wat zij gaat doen. Dan kijk ik naar de heer Stam. Over de sportsubsidies, het onderhoud van het groen, en de hertenkamp.

De heer Stam: Ja, mijnheer de voorzitter, een reactie op de vragen die mijnheer Loeff heeft gesteld is natuurlijk inderdaad, we zitten in een soort positie waarin we naar de verkiezingen gaan en het college oud en het college nieuw, oude raad, nieuwe raad. In de regeling zoals die is opgenomen in de ... De regeling voor de subsidie voor de sportverenigingen, die dus een aanvraag in te dienen voor tussen, laten we zeggen, de periode 1 maart – 31 maart. Dat is op zichzelf natuurlijk een lastige periode. Tegelijkertijd dat betekent volgens mij, dat uiteindelijk het college voor 1 juni moet reageren. En wat mij betreft zou dat betekenen, of moeten betekenen, dat of in april of in mei de raad door het dan zittende college moet worden geïnformeerd over de aanvragen die zijn gedaan. En ik wil voor zover dat mij aangaat, of in ieder geval een van mijn opvolgers, in ieder geval de toezegging doen dat het college de raad zal informeren. Tijdig zal informeren en ook de meningen en gevoelens van de raad zal peilen over de aanvragen die dan voorliggen. Dat is wat ik daarvan kan zeggen. En dan wat betreft de vraag van ... Twee vragen van mevrouw Timmerman. Wat de kap betreft zullen we, dat hebben we ook toegezegd bij de behandeling van de kapbeleid, dat we dat na een jaar zullen evalueren. Nou daar hoort de vraag die mevrouw Timmerman stelt denk ik ook wel bij. En wat betreft het hertenkamp kan ik toezeggen dat die 33 duizend waar mevrouw Timmerman naar vraagt ... Ik vertel er even bij dat natuurlijk de begroting wordt gemaakt voor de zomer, dus het staat natuurlijk toen wisten we nog niet precies hoe de hertjes zouden lopen, om het nou zo te zeggen. Maar ik kan toezeggen dat die 33 duizend van de Tomin, dus van derden, zal gaan naar de, en zal worden uitgegeven door de buitendienst.

De voorzitter: Helder. Dank. Dan kom ik nog bij de wethouder Calis. Over het amendement van de woningwaarde en de motie inflatiecijfers.

De heer Calis: Dank u wel. Ik wil ook nog eventjes reageren op de opmerking van Liberaal Laren over: u moet geen geld uitgeven aan het centrumplan of aan sportsubsidie. Laten we toch heel duidelijk voor ogen houden dat er verschil is tussen structurele uitgaven en incidentele uitgaven. Dit zijn incidentele uitgaven, waarvoor een bestemmingsreserve is gemaakt die vastgelegd is in een eerdere begroting, en ook nog bekrachtigd is in de kadernota zoals hij door deze raad is vastgesteld in mei van dit jaar. Dan de inflatie ozb en woningwaarde. Het is fascinerend voor mij om te zien hoe dat de afgelopen jaren toch de gemoederen blijft bezighouden. Het is ook een ingewikkelde materie. In een gesprek met de burgemeester van Eemnes, Ronald van Benthem, die zei gekscherend: in Laren betaalt niemand behoorlijk ozb, want er is geen huis in Laren wat verkocht wordt tegen de WOZ-waarde, dat gaat percentages, tientallen percentages daar overheen. En dat is een onderdeel van het hele proces. Je woont in een huis van vijfhonderdduizend, je verkoopt het voor een miljoen. Ja, wat betekent dat? Het jaar daarop, de peildatum van de waarde voor het vaststellen van de ozb, is verdubbeld. En of dat nou vijf procent is of zeven procent, individueel kan dat heel anders uitpakken. En de wet op de ozb, de WOZ, staat geen individuele discriminatie toe. Nu, om even op die cijfers in te gaan, de inflatie die wordt bepaald door de macro-economische verkenning van het Centraal Planbureau, zoals ik gezegd heb. En aan de hand van de meicirculaire. En die hebben we, in Blaricum, Eemnes en Laren, uit die gegevens gebaseerd op twee procent. En inderdaad, zoals mijnheer Wegter terecht zegt, is de vaststelling van dat percentage erg afhankelijk van het moment waarin je die parameters vaststelt. Maar ik denk dat, om het begrip daarvan te borgen, dat we in de komende kadernota extra aandacht aan besteed wordt van het proces en het vaststellen van het inflatiepercentage. Dan de invloed van de stijging van de woningwaarde. Ik weet niet waar de heer Wegter zijn informatie vandaan haalt, maar zeven procent is een door de Rijk gegeven getal. Dat is een getal voor de begroting. Dat is heel aardig, maar dat geldt niet voor Laren. Als dat nationaal is kan het voor Laren zeer afwijkend zijn. Dit is ... In de begroting kom je op geen enkele manier de stijging van de totale WOZ-waarde van Laren tegen. Het heeft geen invloed op de begroting. Heeft ook geen invloed op de begrote ontroerende zaakbelasting, omdat we kijken naar de gewenste verhoging van de onroerende zaakbelasting. En rekenen dan vervolgens met ... vermeerderen dat met inflatie, en verminderen dat met de waardeinstijging van

de woningen. En u zegt: van zeven procent moet dat negen procent worden. Afgelopen jaar was dat 10,5. Dus mochten we in Laren nou uitkomen op elf procent, dan wil ik voorstellen dat we het amendement van D66 aannemen en hem nu bevroren op negen procent.

De voorzitter: Helder. We gaan nu even concreet worden. Wethouder Calis, wat adviseert het college over het amendement en wat adviseert het college over de motie?

De heer Calis: Om beide af te wijzen.

De voorzitter: Dat is het advies wat het college de raad in overweging geeft. Ik ga nu eerst nog even de fracties langs die om toezegging hadden gevraagd ter verduidelijking van de besluitvorming. Ik kom uiteindelijk bij de heer Wegter terecht. Ik ga eerst naar de heer Loeff.

De heer Loeff: Ja, voorzitter, dank u wel. Het college heeft het naar ons idee beide vragen afdoende beantwoord, waarvoor dank. En ook dank voor de toezeggingen die u daarbij heeft gedaan.

De voorzitter: Helder. De heer Stam heeft toegezegd dat de raad geïnformeerd had worden over de besteding van de subsidie en gepeild zou worden ... Gevraagd zou worden om meningen en gevoelens daarbij kenbaar te maken. Nog even ... Ja, het moet nog even scherp, hè? Dat u dat goed tussen de oren hebt. En ook over het onderhoud groen heeft hij een reactie gegeven. Ik kijk even naar mevrouw ... Dat betekent dus dat u niet meer met moties en amendementen komt, hè? Nee, helder. Dan kijk ik naar mevrouw Timmerman.

Mevrouw Timmerman: Ik ben tevreden over de antwoorden van de wethouder. Als het op deze manier allemaal gaat dan is het prima.

De voorzitter: Heldere toezegging van de wethouder dat de buitendienst het onderhoud van de hertenkamp uitvoert. Dan kom ik bij ... Wacht even hoor, want mevrouw Timmerman, u komt dus ook niet meer met moties of amendementen over de huishoudelijke hulp heb ik begrepen dus nu hierbij?

Mevrouw Timmerman: Nee.

De voorzitter: Heldere toezegging van mijnheer Den Dunnen, helder.

Mevrouw Timmermans: En ik zou eigenlijk een vraag willen stellen aan meneer Wegter, kan dat?

De voorzitter: Nu kan de heer Wegter een reactie geven. Wat hij gaat doen met zijn motie en dan kunt u daar daarna vragen over stellen. Mijnheer Wegter.

De heer Wegter: Ik heb heel goed geluisterd naar de wethouder. Nu even wat het ozb betreft over die waarderingssituatie. Begrijp ik nu van de wethouder goed, dat wanneer uiteindelijk blijkt op het moment suprême, dat is dus januari nam ik aan, begin februari, dan worden de definitieve beschikkingen vastgelegd. Als op dat moment blijkt dat de waardering van de huizen zoals hij zegt 10,5 procent is bijvoorbeeld, zou kunnen ...

De voorzitter: Ja, mijnheer Wegter, vanaf de publieke tribune krijg ik weer het signaal dat u niet goed verstaanbaar bent. U moet echt duidelijk in de microfoon spreken. Uw bijdrage wordt zeer op prijs gesteld.

De heer Wegter: Uit het antwoord van de wethouder met betrekking tot de ozb-kwestie. Begrijp ik dat hij zegt: u moet niet uitsluiten dat het straks 10,5 procent zou kunnen zijn. Het finale percentage van de waarderingskamer ... van de waardering op dat moment, zeg februari volgend jaar want dan worden de beschikkingen gedaan, zegt hij daarmee gelijktijdig als dat zo is, 10,5 procent, dat dan ook het tarief met 10,5 procent wordt aangepast? Als hij dat nu kan toezeggen, dat dat het geval is, heb ik natuurlijk geen enkele moeite om de motie terug te trekken. Maar het gaat om het principe. En ik dacht dat we daar over eens waren, dat iedere procentuele stijging van de waardering, dat hij zich vertaalt in een gelijkaardige verlaging van het tarief. Om daarmee de opbrengst gelijk te houden. Dan zijn we dus in principe helemaal eens. En als u nu toe zegt dat dat principe ertoe leidt bijvoorbeeld in februari volgend jaar, las er 10,5 procent aan de orde is, ook het tarief met 10,5 procent wordt aangepast, dan heb ik geen enkele moeite om deze motie te handhaven.

De voorzitter: Ik kijk naar de heer Calis.

De heer Calis: Ja, ik kan dat toelichten voorzitter.

De voorzitter: Kort.

De heer Calis: Het is ietsje ingewikkelder dan dit. Staat u mij toe dat toch uit te leggen. In de loop van het jaar worden er natuurlijk veel bezwaren tegen de waardering van woningen ingediend. Dat duurt een tijd voor dat verwerkt is, maar september-oktober nu op dit moment moeten we daar toch wel 95 procent van verwerkt hebben. Dat vindt zijn weerslag op de totale waarde van het WOZ-bestand in Laren. Daarnaast is er ook nog sprake van uitbreiding, areaaluitbreiding. Huizen die nieuw gebouwd zijn. Ondertussen huizen die verbouwd zijn. Daar wordt een analyse van gemaakt. Uit die analyse blijkt de gemiddelde waardeverhoging die geldt voor de woningen in Laren. En uit die analyse, die dus in december gepresenteerd gaat worden, december-januari, daar wordt mee aangetoond de prijsstijging van de huizen en met die prijsstijging wordt het ozb-tarief gecorrigeerd.

De heer Wegter: Kortom, u bent het eens met het principe zoals ...

De heer Calis: Helemaal.

De heer Wegter: Nou, dan heb ik verder geen probleem om die motie verder in te trekken want dan zijn we het eens over de ...

De voorzitter: Ja, ja.

De heer Wegter: Dan komen we bij de motie over de inflatiepercentage. Dat begrijp ik niet goed dat de wethouder dat niet kan steunen. Hij doet niets anders en hij zegt het zelf toe in zijn antwoord. Dat hij voortaan bereid is om aan te geven in een voetnoot wat ermee bedoeld wordt, met het inflatiepercentage, op welke wijze die is samengesteld en op welk tijdstip. Dat zegt hij zelf toe. En dat is precies wat de motie vraagt. Als je die motie dus in die zin omarmt, waarom zou u dan ... Waarom wijst u hem dan af? Zegt u dan gewoon: die motie steunen we.

De voorzitter: De heer Calis.

De heer Calis: Ja, omdat ik misschien ten onrechte interpreteerde, mijnheer Wegter, dat u de nu gehanteerde inflatiepercentages nog ter discussie wilde stellen. Als dat niet het geval is dan stem ik van harte in met uw suggestie.

De heer Wegter: Mijnheer de voorzitter, ik ben zo ontzettend blij met deze suggestie, dat ik bijna moeite heb om te denken dat dit de laatste raadsvergadering is over een begroting.

De voorzitter: Maar, mijnheer Wegter, wat gaat u doen met uw amendement en met uw motie? Waardebepaling.

De heer Wegter: De waardebepaling dat hebben we vastgesteld, die wordt volledig gesteund door het college en ik heb alle vertrouwen in het college dat ook als zodanig gehandeld wordt. Dus dat is wat ons betreft niet meer aan de orde.

De voorzitter: Even wachten, ho stop. Het college handelt conform de uitleg van de wethouder, en u kunt daarmee instemmen en ziet daardoor voldoende ruimte om uw amendement in te trekken? Helder. Dan hebben we het goed samengevat voor het verslag. En dan de motie.

De heer Wegter: We moeten niet moeilijker doen dan nodig is. En de motie die omarmt de wethouder en daarom hou ik hem graag voor stemming aan.

De voorzitter: Helder. Dan hebben we nog iets om over te stemmen, uiteindelijk. Volgens mij zijn we er dan. Oei, de heer Van den Berg. Nog één los eindje.

De heer Van den Berg: Nou, ik had de wethouder nog uitgedaagd, of uitgedaagd, nog even gevraagd om te bevestigen dat in dat linker rijtje gewoon een getal mist waardoor de optelling nog steeds niet klopt. Dat was één. En twee is of hij nog even kort kan aangeven die veertig jaar bij die afschrijving, hè, van het Laren Regenklaar, of dat in de verhouding is waar ook op de riolen worden afgeschreven, en of het nog een verwachting is voor volgend jaar bijvoorbeeld dat op te rekken naar vijftig jaar. Dat gezegd hebbende, voorzitter, zou ik die twee reacties graag nog even willen hebben. Feitelijk, maar toch.

De voorzitter: Heel terecht, mijnheer Van den Berg. Mijnheer Calis.

De heer Calis: Ja, ik zeg toe om die verschillen te analyseren en dat te presenteren. Dat wil ik zelf namelijk ook graag weten.

De voorzitter: Ja, heel goed.

De heer Calis: Het tweede. Die afschrijvingstermijn, ja, dat is niet helemaal vrije keuze want dat wordt ook vastgelegd door het zogenaamde BBV, de regels voor administratie van gemeenten. Maar veertig jaar is zeker in overeenstemming met de criteria die we hanteren voor het riool.

De voorzitter: Helder. Een toezegging en een heldere toelichting. Mijnheer Van den Berg, bent u tevreden gesteld?

De heer Van den Berg: Helemaal.

De voorzitter: Dank u wel. Dan hebben wij ... Eén moment, mijnheer De Bondt, voordat u gaat spreken. Mijnheer Wegter, uw microfoon staat nog aan.

De heer Wegter: Oh, pardon.

De voorzitter: Ja. Mijnheer De Bondt.

De heer De Bondt: Voorzitter, mij is niet duidelijk wat voor stemming aanhouden betekent. En dat was u wel duidelijk dus één van u tweeën kan mij dat vast wel uitleggen. En ja, ik constateer dat ontroering de heer Wegter belet verder te spreken. Dat vind ik toch ook wel weer eens mooi.

De voorzitter: Heel goed. Mijnheer Wegter, u heeft uw motie gewoon ingediend en die wilt u in stemming brengen. Dat heeft u aangegeven.

De heer Wegter: Dat hebt u heel goed gezien. Maar ik heb gezien mijn emotie moeite daar nog iets aan toe te voegen.

De voorzitter: Ik merk het. We zijn er allen ontregeld van. Dat betekent dat voor stemming voor ligt als hoofdvorstel de begroting en daarna brengen we in stemming de motie. Ik kijk rechts van mij, de griffier knikt, dan gaan wij tot stemming over om twee over één. Dan, allereerst, de begroting van de gemeente Laren voor het begrotingsjaar 2022. Dat ... Stemverklaringen. Ja, dat zat er dik in. Ja, ja. De heer Vos. Rechts van mij. Gaat uw gang.

De heer Vos: Ik wil ook graag stemverklaringen.

De voorzitter: Wilt u in uw stemverklaring alstublieft argumenten gebruiken die niet in de vergadering al eerder zijn voorgekomen? Gaat uw gang.

De heer Vos: Nee hoor. Nee, nee, nee. Het is goed dat u het zegt. Ik stem in met de begroting zoals hij hier ligt, want hij is sluitend. Maar hij geeft toch wel heel veel grote zorgen als het gaat om de toekomst.

De voorzitter: Helder. Mijnheer Wegter.

De heer Wegter: Gezien de teneur van de discussie deze ochtend, inclusief onze inbreng bij het begin van de discussie, kan ik niet anders dan deze motie ... dan deze begroting niet goedkeuren.

De voorzitter: Overige fracties voor een stemverklaring? Nee, dat is niet het geval. Dan gaan we tot stemming over. Kunnen de fracties die instemmen met de gevraagde beslispunten bij het hoofdvorstel van de begroting, namelijk de Programmabegroting 2022 en de meerjarenraming 2023-2025 vast te stellen en de in de begroting gedane opbrengsten uitgangspunten laten zijn voor de nog vast te stellen tarieven voor leges en belastingen. Kunnen de fracties die deze beslispunten steunen dit kenbaar maken? Dat zijn de fracties van Groen Laren, de VVD, CDA, en Larens Behoud. Kunnen de fracties die tegen stemmen dit kenbaar maken? Dat zijn de fracties van Liberaal Laren en D66. Daarmee is de begroting aangenomen. Dan kom ik bij de motie over de inflatie van de indexcijfers van de fractie van D66. Kunnen de fracties die de motie steunen dit kenbaar maken? Dat zijn de fracties van D66 en Liberaal Laren. Speciaal vandaag vraag ik dan ook de partijen die tegen de motie stemmen dit ook kenbaar maken. Dat zijn de fracties van ... Ja, zijn jullie er uit? Larens Behoud, CDA, VVD en Groen Laren. Vandaag mag u dan nog even een stemverklaring geven. Maar hij is verworpen.

De heer ...: Nou ik vind het zuur dat er een hele goede discussie is, en dat dan toch tegen gestemd wordt voor de motie terwijl de motie door het college als positief wordt ervaren. Dan stem ik tegen de motie.

De voorzitter: De motie is verworpen. En dan hebben we, na een hele intensieve begrotingsdiscussie, de begroting voor het komend jaar vastgesteld. Met waardering voor uw allen inbreng want hij was buitengewoon inhoudelijk deze discussie. Dan kunnen wij aan de slag. Rest mij niets anders dan u allen te danken voor uw aanwezigheid, inclusief alle mensen op de publieke tribune die hun aandacht hebben vastgehouden. En voor iedereen hier aanwezig is er nu een lunch. En dan sluit ik hierbij de vergadering van de raad.